C/2025/5511

2025.10.13.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás a Szociális Klímaalap végrehajtásáról

(C/2025/5511)

TARTALOM

I. Bevezetés 3

II. A hatóságok létrehozása és kijelölése 3

a. A szociális klímaterv végrehajtásában részt vevő hatóságok 4

1. A szociális klímaterv végrehajtásával megbízott hatóságok 4

2. A kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóság / hatóságok 5

3. Az ellenőrzési rendszerekért és műveletekért felelős szerv/szervek 5

b. Kiegészítő szervek 6

4. A Szociális Klímaalap elkészítésének és nyomon követésének koordinálásáért felelős szerv 6

c. Tagállamok általi kijelölés 6

d. Nemzeti szinten elvégzendő ellenőrzési munka, ha a hatóságok nem tartoznak a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 11. cikke (3) bekezdésének vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek a hatálya alá 7

e. A hatóságok kijelölésének Bizottság általi elfogadása 8

III. A szociális klímaterv végrehajtásának előkészítése 8

a. Nemzeti koordináló bizottság létrehozása 8

b. A regionális/helyi hatóságok, szociális partnerek és a civil társadalom érdekelt feleinek bevonása 9

IV. A végrehajtás nyomon követése 9

a. Közös mutatók 10

b. Mérföldkövekként és célértékenként használt közös mutatók 11

c. Kétévenkénti jelentéstétel a végrehajtás előrehaladásáról 11

V. A pénzügyi allokációra vonatkozó kötelezettségvállalások 12

a. Bizottsági végrehajtási határozat a többéves finanszírozási határozattal együtt 13

b. Jogi kötelezettségvállalás 13

c. Egyedi költségvetési kötelezettségvállalások 13

d. A kötelezettségvállalások visszavonása és a fennmaradó előirányzatok 14

VI. Kifizetési kérelmek 14

a. A kifizetési kérelmek benyújtása 14

b. Vezetői nyilatkozat 15

c. Az ellenőrzések összefoglalója 15

VII. A kifizetési kérelmek bizottsági értékelése és feldolgozása 16

a. A kifizetési értékek előzetes meghatározása 16

b. Kedvező értékelés és kifizetés 16

c. A mérföldkő vagy célérték kielégítő megvalósítása 16

d. A mérföldkövek és célértékek kedvezőtlen értékelése, a kifizetések felfüggesztése 17
e. Eltérés az eredetileg becsült költségektől 17
f. Arányos kifizetések korlátozott források esetén 17
g. Súlyos alulteljesítés és a megállapodás megszüntetése 18
VIII. Az EU pénzügyi érdekeinek védelme 18
a. Irányítási és kontrollrendszerek 18
b. Csalás megelőzése 19
c. Összeférhetetlenség 19
A meg nem felelés következményei 20
d. A kettős finanszírozás megelőzése és az egyéb finanszírozási eszközökkel való kiegészítő jelleg 20
Tervezési fázis 21
Végrehajtási szakasz 21
A Bizottság szerepe 21
e. Az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályoknak való megfelelés 21
f. A közbeszerzési szabályok betartása 23
IX. Digitális rendszer, a pénzügyi allokáció végső kedvezményezettjeire vonatkozó adatok gyűjtése és tárolása ... 24
a. Az intézkedések és beruházások végrehajtásával kapcsolatos releváns információk nyilvántartására szolgáló egységes digitális rendszer 24
b. A tagállamok és a Bizottság közötti hivatalos elektronikus adatcsererendszer alkalmazása 25
c. A végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok gyűjtése, rögzítése és tárolása 26
X. Bizonyosság, ellenőrzés és kontroll 26
a. Az irányítási és kontrollrendszerek értékelése 27
XI. A pénzügyi támogatás csökkentése és visszafizettetések 28
XII. A Szociális Klímaalap értékelése és a szociális klímatervek megfelelőségének értékelése 29
a. A Szociális Klímaalap értékelése 29
b. A szociális klímatervek megfelelőségének értékelése 30
c. A beruházások fenntarthatósága 30
XIII. Tájékoztatás, kommunikáció és láthatóság 30
a. Láthatóság és a végső kedvezményezettek számára biztosított tájékoztatás 30
b. A végső kedvezményezettekre, valamint a Szociális Klímaalap keretében végrehajtott intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó adatok közzététele 32
c. A szociális klímaterv kommunikációs stratégiája 32
d. Az európai szinten folytatott horizontális kommunikációs tevékenységek 33

I. **Bevezetés**

Az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet) által létrehozott Szociális Klímaalap célja, hogy hozzájáruljon a klímasemlegességre való, társadalmilag méltányos átálláshoz.

A Szociális Klímaalap kifejezetten az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2003/87/EK ([2]) irányelv (a kibocsátáskereskedelmi irányelv) hatálya alá vonásából eredő társadalmi hatások kezelésére szolgál. A kibocsátásvédelmi irányelv IVa. fejezete által létrehozott új kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS2) az épületekre, a közúti közlekedésre és a kisipari ágazatokra terjed ki, amelyekre a meglévő uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer nem terjedt ki. A Szociális Klímaalap pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak annak érdekében, hogy segítse azokat a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokat, közlekedési felhasználókat és mikrovállalkozásokat, amelyeket különösen súlyosan érint a fosszilis energia árának és a közlekedési költségeknek az ETS2 végrehajtása miatti emelkedése.

Ezen iránymutató feljegyzés célja, hogy segítse a tagállamokat szociális klímaterveiknek a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelettel összhangban történő végrehajtásában. Kiegészíti a szociális klímatervekről szóló iránymutató feljegyzést ([3]), valamint a jelentős károkozás elkerülését célzó elv alkalmazásához technikai iránymutatást nyújtó bizottsági közleményt ([4]) és annak mellékleteit ([5]).

Ez az iránymutató feljegyzés nem érinti a 2027 utáni többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos jövőbeli jogi rendelkezéseket. A jelen iránymutatást – szükség esetén – felül fogják vizsgálni a 2027 utáni többéves pénzügyi keret alapján alkalmazandó jövőbeli jogi rendelkezésekkel való összhang érdekében, ideértve a végrehajtási módszer esetleges módosításait is, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az intézkedéseket és a beruházásokat továbbra is hatékonyan hajtsák végre.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével és (17) preambulumbekezdésével összhangban 2025. június 30-ig minden tagállamnak be kell nyújtania szociális klímatervét a Bizottságnak.

A Szociális Klímaalap keretében 65 milliárd EUR kerül elkülönítésre a 2026. január 1-jétől 2032. december 31-ig tartó időszakra. A tagállamok – szociális klímaterveik becsült összköltségének legalább 25 %-át kitevő – kötelező hozzájárulásával kiegészülve a Szociális Klímaalap legalább 86,7 milliárd EUR-t fog kitenni. A Szociális Klímaalap várhatóan 2026. január 1-jén kezdi meg működését, legalább egy évvel az ETS2 teljes körű működésbe lépése előtt, és két évvel az új többéves pénzügyi keret 2028-as kezdete előtt. Ez a korai kezdés elő fogja segíteni az ETS2 zökkenőmentes bevezetését.

Az ETS2 létrehozásáról szóló (EU) 2023/959 irányelv átültetésének határideje 2024. június 30. volt ([6]). A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 16. cikke (3) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében a Bizottság értékelni fogja a szociális klímaterv relevanciáját, figyelembe véve, hogy a terv megfelelő választ jelent-e az ETS2 által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra, mikrovállalkozásokra és közlekedési felhasználókra gyakorolt társadalmi hatásra, valamint az előttük álló kihívásokra. Ezért az ETS2 átültetésének elmaradása azt eredményezi, hogy a szociális klímaterv nem képes kielégíteni sem a relevancia követelményét, sem a Szociális Klímaalap általános célkitűzését.

Ha egy tagállam hivatalosan benyújtja szociális klímatervét, de nem ültette át az ETS2 létrehozásáról szóló (EU) 2023/959 irányelvet, a Bizottság nem tudja értékelni a benyújtott szociális klímatervet. Ebben az esetben, különösen akkor, ha a tagállam nem írta elő a területén működő szabályozott jogalanyok számára a hitelesített kibocsátásukkal egyenértékű ETS2 kibocsátási egységek átadására vonatkozó jogi kötelezettségeket, a szociális klímaterv irrelevánsnak minősül, mivel a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 16. cikke (3) bekezdése a) pontjának i. alpontjában előírt társadalmi hatás nem bizonyítható. Ebben az esetben a Bizottság végrehajtási határozatot ad ki, amely a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkének (4) bekezdésével összhangban kedvezőtlen értékelést ad a szociális klímatervről.

II. **A hatóságok létrehozása és kijelölése**

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével, 21. cikkének (1) bekezdésével és III. mellékletével összhangban minden tagállamnak gondoskodnia kell egy **hatékony és eredményes belső kontrollrendszerről.** Ez magában foglalja a szociális klímaterv végrehajtásának különböző szempontjaiért felelős hatóságok és szervek kijelölését, valamint a szociális klímatervekkel kapcsolatos rendszerek és műveletek ellenőrzését.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg), (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

([3]) C(2025) 881 final.

([4]) C(2025) 880 final.

([5]) C(2025) 880 final, 1–2. Melléklet.

([6]) Az (EU) 2023/959 irányelv 3. cikkének második albekezdése.

A meglévő tapasztalatokra építve és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében – jogi és szabályozási kereteiktől és a Bizottság megerősítésétől függően – **a tagállamok egyetlen hatóságot is kijelölhetnek** az alábbi a) és b) szakaszban felsorolt feladatok ellátására; a szociális klímaterv előkészítésének és nyomon követésének koordinálására, a szociális klímaterv végrehajtására, a vezetői nyilatkozat aláírására és a Bizottsághoz intézett kifizetési kérelmek elkészítésére. A tagállamok például megbízhatják a kohéziós politikai programok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányító hatóságait a szociális klímaterv végrehajtásával. Ezenkívül a tagállamoknak ki kell jelölniük egy vagy több szervet, amely a rendszerek és műveletek ellenőrzését oly módon végzi, hogy biztosítsa azok funkcionális függetlenségét.

a) ***A szociális klímaterv végrehajtásában részt vevő hatóságok***

A szociális klímaterv végrehajtásában részt vevő hatóságok alábbi funkcióit a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet és annak III. melléklete kifejezetten meghatározza. A következő funkciókat kell ellátni:

1. *A szociális klímaterv végrehajtásával megbízott hatóságok*

— A szociális klímatervekben **felvázolt intézkedések és/vagy beruházások kezelése** a tervek célkitűzéseinek elérése, valamint a kapcsolódó felelősségi körök és funkciók kijelölése.

— Megbízható rendszerek biztosítása **az EU pénzügyi érdekeinek** védelme érdekében, különös tekintettel a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására, jelentésére és korrekciójára, valamint az alkalmazandó szabályoknak, különösen az állami támogatásokra és a közbeszerzésre vonatkozó szabályoknak való megfelelés biztosítására. Ez magában foglalja bármely szabálytalanság azonnali feltárását és kezelését.

— A csalás elleni stratégiában azonosított kockázatokhoz igazított hatékony és arányos **csalás elleni intézkedések** és eljárások kialakítása.

— Dokumentumalapú ellenőrzések és helyszíni ellenőrzések révén **irányítási ellenőrzések** végrehajtása annak megvizsgálása érdekében, hogy teljesülnek-e a Szociális Klímaalap mérföldkövei és célértékei, valamint hogy nem állnak-e fenn súlyos szabálytalanságok, nevezetesen csalás, korrupció és összeférhetetlenség, illetve kettős finanszírozás.

— **A célértékek és mérföldkövek ténylegesen teljesítésének** megerősítése és a Bizottság számára történő bizonyítása, valamint párbeszéd folytatása a Bizottsággal a végrehajtás előrehaladása tekintetében.

— Annak biztosítása, hogy a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettjei megkapják az esedékes összegeket, a rendelkezésre álló finanszírozás függvényében.

— Az **adatok** és minden egyéb alapvető információ gyűjtése és biztonságos tárolása a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet **21. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összhangban,** ideértve **az ellenőrzési és kontrolleredményeket, valamint azok nyomon követését** egy megbízható ellenőrzési nyomvonal biztosítása érdekében.

— Az **intézkedésekre és beruházásokra** vonatkozó **adatok**, valamint azok mérföldköveinek és célértékeinek gyűjtése és biztonságos tárolása a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet **21. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontjával** összhangban.

— A hatékony nyomon követés biztosítása érdekében a **szociális klímaterv végrehajtásának előrehaladására** és a közös mutatókra vonatkozó adatok gyűjtése a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

— A **tájékoztatási, kommunikációs és átláthatósági intézkedések** végrehajtása a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 23. cikkével összhangban, ideértve a végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok egyetlen weboldalon történő közzétételét, amennyiben e feladattal nem a nemzeti koordináló hatóságot bízták meg.

A szociális klímaterv végrehajtásáért felelős hatóságok lehetnek nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok a hatályban lévő nemzeti jogi és szabályozási keretektől, valamint a szociális klímatervben foglalt intézkedések és beruházások típusától függően. A tagállamok feladata annak eldöntése, hogy miként osztják meg a felelősségi köröket a hatóságok között, figyelembe véve, hogy biztosítani szükséges a szociális klímaterv hatékony végrehajtását annak érdekében, hogy a kiszolgáltatott helyzetű háztartások, mikrovállalkozások és közlekedési felhasználók élvezhessék az intézkedések és beruházások előnyeit.

Amennyiben regionális hatóságokat bíznak meg a szociális klímaterv végrehajtásával, akkor e hatóságok a nemzeti hatóságokkal megegyező típusú feladatokat látnak el.

2. *A kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóság / hatóságok*

Az alább felsorolt funkciókat a kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóság / hatóságok látja / látják el.

— **Annak biztosítása,** hogy hatékony és arányos intézkedéseket hajtsanak végre az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, figyelembe véve az azonosított kockázatokat.

— A szociális klímaterv következetességének és minőségének biztosítása érdekében a végrehajtó hatóságok munkájának **megerősítése** és felügyelete.

— **Biztosíték nyújtása** a Bizottság számára arra vonatkozóan, hogy a szociális klímaterv végrehajtása megfelel az alkalmazandó szabványoknak, szabályoknak és rendelkezéseknek.

— **Annak megerősítése,** hogy **a kifizetési kérelmek kizárólag teljesített mérföldköveket és célértékeket** tartalmaznak, biztosítva az adatok pontosságát, megbízhatóságát és hitelességét. Ez magában foglalja valamennyi ellenőrzési elem elektronikus nyilvántartásának a szabályoknak és eljárásoknak megfelelően történő vezetését.

— **Annak ellenőrzése,** hogy a végső ellenőrzési és kontrolljelentésekben a kifizetési kérelmekkel kapcsolatban azonosított szabálytalanságokat megfelelően kezelték és korrigálták az érintett végső kedvezményezettek szintjén.

A Bizottság 2023. április 18-án nyilatkozatot ([7]) adott ki a társjogalkotók által a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. melléklete szerint elért megállapodásról. Ez a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy hatékonysági problémákhoz és a felelősségi körök felhígulásához, valamint a hatóságok szerepével kapcsolatos zavarhoz vezethet, amennyiben egynél több hatóságot jelölnek ki a kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozatok aláírására.

3. *Az ellenőrzési rendszerekért és műveletekért felelős szerv/szervek*

A rendszereket és műveleteket ellenőrző szerv/szervek az alábbiakban megjelölt feladatokért felelnek.

— **Az irányítási és kontrollrendszerek működésével kapcsolatos rendszerellenőrzések** és **a műveletek ellenőrzése** annak érdekében, hogy megalapozott bizonyosságot nyújtsanak a Bizottságnak arról, hogy a **kifizetési kérelmekben** foglalt **mérföldkövek és célértékek** teljesültek.

— **Az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működésének és a hatóságok kijelölési eljárásának ellenőrzése** a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletben és annak III. mellékletében meghatározott legfontosabb követelményekkel összhangban.

— **Annak biztosítása,** hogy munkájuk az **EU pénzügyi érdekeinek védelmét biztosító** valamennyi releváns elemmel foglalkozik, azáltal, hogy bizonyosságot szereznek arról, hogy a csalás, korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására, jelentésére és korrekciójára szolgáló rendszerek működnek és biztosítják az egységes piac követelményeinek (közbeszerzési és állami támogatási szabályok) való megfelelést.

— Valamennyi ellenőrzési tevékenység **nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokkal** összhangban történő **elvégzése**.

— Az EU érdekeinek védelme érdekében **összefoglaló készítése az elvégzett ellenőrzésekről** és végrehajtott intézkedésekről az egyes kifizetési kérelmek vonatkozásában, amely a következőkre összpontosít:

  — az összeférhetetlenség elkerülése,

  — a csalás elleni intézkedések végrehajtása,

  — a korrupció és a kettős finanszírozás megelőzése.

Az **ellenőrző hatóságnak** közigazgatási szervnek kell lennie, bár bizonyos ellenőrzési feladatokat átruházhat és kiszervezhet a felügyelete alá és felelősségi körébe tartozó állami vagy magánszervezetekre.

([7]) Brüsszel, 2023. április 18. (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, intézményközi referenciaszám: 2021/0206(COD).

b) ***Kiegészítő szervek***

Amint azt a szociális klímatervekről szóló iránymutatás is jelzi, valamint figyelembe véve a Szociális Klímaalap multiszektorális jellegét, a tagállamokat arra ösztönzik, hogy hozzanak létre egy nemzeti koordináló szervezetet a Szociális Klímaalap számára.

1. *A Szociális Klímaalap elkészítésének és nyomon követésének koordinálásáért felelős szerv*

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 6. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a szociális klímaterveknek összhangban kell lenniük a tagállamok által az egyéb uniós programokban és jogszabályokban szolgáltatott információkkal, illetve tett kötelezettségvállalásokkal. E célból a tagállamokat arra ösztönzik, hogy hozzanak létre egy külön szervet, amely biztosítja a különböző területek közötti átfogó koordinációt.

A nemzeti koordináló szervezet az alábbiakban felsorolt funkciókat láthatja el:

— annak biztosítása, hogy a szociális klímaterv **összhangban** van a többi nemzeti szakpolitikai kezdeményezéssel,

— a szociális klímaterv, valamint a szociális jogok európai pillérének végrehajtására vonatkozó cselekvési terv, a kohéziós politikai programok, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, a nemzeti épületfelújítási terv, az integrált nemzeti energia- és klímaterv (NEKT) és az igazságos átmenetre vonatkozó területi terv közötti **összhang** és **kiegészítő jelleg** biztosítása,

— **koordináció** az intézkedések hatékony tervezéséért és végrehajtásáért felelős hatóságokkal, valamint a vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatósággal/ hatóságokkal a kifizetési kérelmek hatékony nyomon követések érdekében,

— **közvetítés** a végrehajtásért felelős hatóságok között a végrehajtási kérdések megoldása érdekében,

— **egyablakos ügyintézési pontként való működés** a Bizottság szervezeti egységei, az Európai Számvevőszék és más érintett uniós szervek vagy intézmények számára,

— szükség esetén az időszakos nyomon követés, a jelentéstétel (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkével összhangban) és az értékelések **felügyelete,**

— a kommunikációs tevékenységek végrehajtásának **biztosítása** az uniós támogatásra vonatkozó figyelemfelhívás és a szociális klímaterv keretében végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatos információk terjesztése érdekében,

— a végső kedvezményezettekre (és amennyiben a végső kedvezményezett ajánlatkérő szerv, a szerződő felekre és alvállalkozókra) vonatkozó adatok közzétételének **felügyelete** az átláthatóság fenntartása érdekében.

Függetlenül attól, hogy mely hatóság vagy hatóságok látják el ezeket az irányítási funkciókat, a rendszerek és műveletek megfelelő és független ellenőrzésének lehetővé tétele érdekében biztosítani kell e hatóság vagy hatóságok és az ellenőrzési funkciókat ellátó szerv közötti hatékony elkülönítést.

c) ***Tagállamok általi kijelölés***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletével és a nemzeti kerettel összhangban kell kijelölni az e szakasz a) pontjában említett hatóságot / hatóságokat. A b) pont szerinti koordináló szervezetet a nemzeti kerettel összhangban kell kijelölni; a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. melléklete szerinti kijelölési eljárás nem alkalmazandó.

Amennyiben egy tagállam a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével összhangban úgy dönt, hogy a szociális klímaterv végrehajtásával megbízott hatóság szerepét az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) szerinti kohéziós politikai programok irányító hatóságára ruházza, a Bizottság úgy tekinti, hogy a már kialakított irányítási és kontrollrendszerek megfelelnek a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletnek.

E rendelkezés a nemzeti, regionális vagy egyéb szintű hatóságokra vonatkozik.

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

Az e rendelkezés által biztosított szinergiákra, valamint a kohéziós politikai programok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében más típusú hatóságok által elvégzett feladatok jellegére építve a Bizottság az alábbiak szerint több más helyzetben is egyszerűsített eljárást alkalmazhat.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti hatóságok:

i. A közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti hatóság tölti be a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet szerinti kifizetési kérelmet kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóság szerepét.

ii. A közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti közreműködő szervezet tölti be a szociális klímaterv Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet szerinti végrehajtását ellátó hatóság szerepét, feltéve, hogy a közreműködő szervezetre átruházták a kohéziós politikai programok tekintetében az irányító hatóság valamennyi releváns tevékenységének ellátását.

iii. A közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti ellenőrző hatóság szerepét a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet szerinti ellenőrzéseket végrehajtó szerv tölti be.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szerinti hatóságok:

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányítására nemzeti és regionális szinten létrehozott irányítási és kontrollstruktúrákkal és eljárásokkal való hasonlóságok miatt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz struktúrái használhatók (amennyiben különböznek a kohéziós politikai programokat végrehajtó hatóságoktól) a szociális klímatervek szerinti intézkedések közvetlen végrehajtására. Ezekben az esetekben úgy kell tekinteni, hogy a már kialakított irányítási és kontrollrendszerek megfelelnek a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet követelményeinek.

Valamennyi tagállamnak hivatalosan közölnie kell a Bizottsággal a Szociális Klímaalap feladatainak végrehajtásáért felelős hatóságok jegyzékét a szociális klímatervük benyújtásakor vagy később, a hatóságok kijelölését megelőzően, biztosítva, hogy a következő elemeket ellenőrizték és megerősítették:

a) a hatóságok rendelkeznek-e nemzeti szintű jogi felhatalmazással;

b) a hatóságok rendelkeznek-e a Szociális Klímaalap keretében elvégzendő további feladatokhoz szükséges erőforrásokkal és kapacitással;

c) a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a Szociális Klímaalap végrehajtása ne veszélyeztesse a szociális klímatervek esetében újonnan kijelölt hatóságok felelősségi körébe tartozó egyéb uniós alapok végrehajtását; és

d) a tagállamoknak biztosítaniuk kell az Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletében foglalt követelmények betartását.

Amennyiben a kijelölt hatóságok nem a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett kohéziós politikai programok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányító hatóságai, a Bizottság az ezen iránymutatás II.d. pontjában leírtak szerint eseti alapon ismeri el, hogy a hatóság alkalmas-e a tagállam által kijelölt szerep betöltésére.

Mindenesetre az uniós kohéziós politikai alapok és/vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásában részt vevő, a Bizottság, az Európai Számvevőszék vagy bármely egyéb nemzeti ellenőrző szerv által megerősített jelentős hiányosságokkal rendelkező hatóságokat ki kell zárni a fent említett egyszerűsített kijelölési eljárásból.

d) ***Nemzeti szinten elvégzendő ellenőrzési munka, ha a hatóságok nem tartoznak a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 11. cikke (3) bekezdésének vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek a hatálya alá***

Az ellenőrző hatóságnak ellenőriznie kell a szociális klímaterv végrehajtásáért és/vagy a Szociális Klímaalap értelmében a vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős valamennyi olyan szervezetet, amely **korábban nem vett részt** kohéziós politikai programokban vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben (a fentiekben leírtak szerint). Ezen ellenőrzésnek a kijelölési eljárás befejezése előtt értékelnie kell, hogy a hatóságok megfelelnek-e a belső kontrollrendszerekre vonatkozóan a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletében meghatározott követelményeknek. Ellenőrzést kell végezni továbbá a tagállam által még kijelölendő és a kohéziós alapok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása tekintetében megerősített jelentős hiányosságokkal rendelkező szervezetek ([9]) esetében is.

([9]) Lásd az irányítási és kontrollrendszerek értékeléséről szóló alábbi szakaszban a 3. és 4. kategóriát.

Megjegyzendő, hogy a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletében meghatározott legfontosabb követelményeknek való megfelelés értékelése arra vonatkozik, hogy az irányítási és kontrollrendszer kialakítása megfelelő-e. Ez azt jelenti, hogy a Bizottságnak véleményre van szüksége a rendszerek kialakításáról ahhoz, hogy elfogadhassa egy hatóság kijelölését. E szakaszban azonban nincs szükség az irányítási és kontrollrendszer gyakorlati hatékonyságára vonatkozó véleményre. A szóban forgó ellenőrzés hatókörét és célkitűzéseit ezen iránymutatás X. szakasza részletezi.

Amennyiben a szociális klímaterv elfogadása előtt nem szerezhető be kellő garancia, a szociális klímatervnek tartalmaznia kell egy, még a kifizetések előtt teljesítendő mérföldkövet, amely előírja, hogy az ellenőrző hatóságnak korlátozás nélküli ellenőri véleményt kell adnia e szervezetekről. Amennyiben a tagállam nem javasol ilyen mérföldkövet a szociális klímatervben, a Bizottság a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározottak szerint a szociális klímaterv értékelése során fog kérni egy ilyen mérföldkövet.

e) ***A hatóságok kijelölésének Bizottság általi elfogadása***

A Bizottság elvben további kontrollmunka nélkül elfogadja az e szakasz a) pontjában foglalt kijelölési eljárást, amennyiben a kijelölt ellenőrző hatóság már biztosítékot nyújt a kohéziós politikai programok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében.

Amennyiben a tagállam úgy dönt, hogy **ellenőrző hatóságként új szervezetet jelöl ki,** amely nem rendelkezik korábbi tapasztalattal a kohéziós alapok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ellenőrzése tekintetében, a Bizottság felülvizsgálja a kijelölt ellenőrző hatóság és a szociális klímaterv megvalósításáért felelős lehetséges egyéb szervek kialakítását. A Bizottság **a lehető leghamarabb, és lehetőség szerint a Szociális Klímaalap értékelésének részeként vagy közvetlenül annak hivatalos elfogadását követően ellenőrizni fogja a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletnek vagy a nemzetközi ellenőrzési standardoknak való megfelelést**.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének c) pontja előírja a tagállamok számára, hogy az első kifizetést megelőzően kezeljék a belső kontrollrendszereikben fennálló esetleges hiányosságokat. Amennyiben ennek elfogadását megelőzően nem szerezhető be kellő garancia, a szociális klímatervnek tartalmaznia kell egy **további intézkedést** (mérföldkövet), amely megköveteli, hogy a Bizottság kedvezően értékelje azokat az ellenőrző hatóságokat, amelyek nem rendelkeznek korábbi tapasztalattal a kohéziós alapok és/vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ellenőrzése tekintetében. Amennyiben a tagállam nem javasol ilyen mérföldkövet a szociális klímatervben, a Bizottság a szociális klímaterv értékelése során fog kérni egy ilyet (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének c) pontja). Ezt a mérföldkövet az első kifizetés előtt kell teljesíteni.

III. **A szociális klímaterv végrehajtásának előkészítése**

a) ***Nemzeti koordináló bizottság létrehozása***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy gondoskodni kell egy hatékony és eredményes belső kontrollrendszerről. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. melléklete meghatározza a hatóságok kijelölését és azokat eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy ezek a hatóságok bizonyosságot szerezzenek.

Az érdekelt felekkel való együttműködés megkönnyítése érdekében arra ösztönzik a tagállamokat, hogy biztosítsanak **platformot a szociális klímaterv végrehajtásának nemzeti koordinálására** annak érdekében, hogy az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd úgy kerüljön megszervezésre, hogy egyértelmű legyen az időzítés, az érdekelt felek párbeszédben való részvételének módja és a nemzeti szintű koordináció. Egy ilyen platform létrehozása megkönnyíti a nemzeti szociális klímaterv előkészítésének és nyomon követésének koordinálásáért felelős szerv munkáját.

Létre lehet hozni egy nemzeti koordináló bizottságot, amely a tagállam által **a szociális klímaterve irányítása, koordinálása és végrehajtása,** továbbá a szociális klímaterv **vonatkozó érdekelt felekkel való megvitatása** céljából létrehozott struktúrákat fogja össze. A szociális klímaterv hatékony végrehajtásának támogatása mellett ez a koordináló bizottság biztosítaná, hogy a szociális klímatervet az egyéb nemzeti stratégiákkal és uniós finanszírozási programokkal és uniós szakpolitikákkal összhangban hajtsák végre.

A nemzeti koordináló bizottság többek között az alábbi tevékenységeket végezheti el:

— a szociális klímaterv végrehajtása, valamint a mérföldkövek és célértékek teljesítése terén elért eredmények nyomon követése,

— az intézkedések és beruházások teljesítményét érintő konkrét problémák és kihívások kezelése,

— annak értékelése, hogy a szociális klímaterv mennyiben járul hozzá a tagállam integrált nemzeti energia- és klímatervében vagy a Szociális Klímaalapra hatást gyakorló egyéb eszközökben és programokban azonosított kihívások kezeléséhez,

— az értékelések végrehajtása terén elért eredmények nyomon követése,

— az eredmény-, kimeneti és kontextusmutatókról szóló jelentéstétel, az értékelések végrehajtása és az értékelések összegzése, valamint a megállapítások nyomon követése terén elért eredmények nyomon követése,

— annak biztosítása, hogy sor kerüljön kommunikációs és láthatósági intézkedésekre, valamint hogy előrelépés történjen a közintézmények igazgatási kapacitásának kiépítése terén,

— a partnerek és kedvezményezettek bevonásának nyomon követése, a legfontosabb érdekelt felek hatékony bevonásának biztosítása és a partnerség elvének előmozdítása.

Egy ilyen bizottság előmozdíthatja a véleménycserét a mérföldkövek és célértékek felülvizsgálatához használt módszertan, valamint a szociális klímaterv végrehajtásáról és a szociális klímatervben elvégzett bármely módosításról szóló kétévenkénti jelentéstétel tekintetében. Végül javaslatokat terjeszthet elő a szociális klímatervet végrehajtó hatóságok számára, különös tekintettel a végső kedvezményezetteket érintő bürokrácia csökkentésére, valamint az intézkedések és beruházások hatékonyságának javítására irányuló lehetséges módszerek tekintetében.

A nemzeti koordináló bizottságot az egyes tagállamok sajátos igényeihez, intézményi kereteihez és irányítási struktúráihoz kell igazítani. Az, hogy egy ilyen Bizottság hatékonyan támogatná-e a szociális klímaterv végrehajtását és a kívánt eredmények elérését, olyan tényezőktől függne, mint **az érdekelt felek bevonásának szintje, az igazgatási folyamatok hatékonysága és alkalmazkodóképessége**.

A Bizottság határozottan arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti koordináló bizottságukba vonják be az érintett minisztériumok és ügynökségek, a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és egyéb érdekelt felek, továbbá a Bizottság képviselőit.

Célszerű, hogy valamennyi nemzeti koordináló bizottság az összeférhetetlenség megakadályozásáról és az átláthatóság elvének alkalmazásáról szóló rendelkezéseket tartalmazó, konkrét eljárási szabályzatot fogadjon el. Ez az eljárási szabályzat a vonatkozó nemzeti kerettel összhangban szabályozza az egyes nemzeti bizottságok döntéshozatali folyamatát. A bizottság évente legalább egyszer ülésezik, és ad hoc üléseket szervez olyan releváns kérdések esetén, amelyek befolyásolják a szociális klímaterv előrehaladását a célkitűzéseinek megvalósítása felé.

b) *A regionális/helyi hatóságok, szociális partnerek és a civil társadalom érdekelt feleinek bevonása*

A Bizottság határozottan arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a szociális klímaterv hatékony végrehajtásának és következetes nyomon követésének biztosítása érdekében vonják be a végrehajtási folyamatba a különböző érdekelt feleket, különösen a regionális és helyi érdekelt feleket.

A regionális és helyi hatóságok és érintett érdekelt felek bevonása a szociális klímaterv végrehajtása során i. biztosítja a szociális klímaterv végrehajtása iránti felelősségvállalást és elkötelezettséget, ii. segít biztosítani, hogy az intézkedések és beruházások a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és mikrovállalkozásokra irányuljanak, amelyeknek végső soron élvezniük kell a szociális klímaterv előnyeit, és iii. tükrözi azt a tényt, hogy a Szociális Klímaalapban szereplő számos beruházást helyi vagy regionális szinten fognak végrehajtani (energetikai felújítások, tömegközlekedés, stb.).

A regionális és helyi érdekelt felek mellett a szociális klímaterv végrehajtása során be kell vonni azokat a **civil társadalmi szervezeteket, szociális partnereket, ágazati képviselőket** és egyéb szervezeteket, amelyek képesek kellően széles körű véleménynyilvánításra és a végrehajtási folyamat átfogó nyomon követésére.

IV. **A végrehajtás nyomon követése**

A szociális klímaterv végrehajtásának nyomon követésére szolgáló keretet a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikke határozza meg. Kimondja, hogy minden tagállam **kétévenként** (minden második évben) jelentést tesz a Bizottságnak a terve végrehajtásáról, az integrált nemzeti energia- és klímatervére vonatkozó eredményjelentéssel együtt. A tagállamoknak az előrehaladásról szóló kétévenkénti jelentésükbe bele kell foglalniuk a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében meghatározott vonatkozó közös mutatókat.

A Bizottságnak emellett nyomon kell követnie a Szociális Klímaalap végrehajtását, és mérnie kell a célkitűzések elérése felé tett előrehaladást. Összességében a végrehajtás nyomon követésének célzottnak kell lennie, és arányos jelentéstételi követelményeket kell előírni a Szociális Klímaalap finanszírozásának végső kedvezményezettjei számára. A Bizottság a közös mutatókat fogja használni jelentéstételi célokra, valamint a Szociális Klímaalap nyomon követésére és értékelésére.

A szociális klímatervek végrehajtásának hatékony nyomon követése, valamint az egyértelmű és átlátható jelentéstétel kulcsfontosságú az átláthatóság, valamint az érdekelt felek és a nyilvánosság felé történő elszámoltathatóság biztosításához, illetve az előrehaladás és az elért eredmények kommunikálásához. A Szociális Klímaalap összesített szintjén történő jelentéstételhez megbízható nyomonkövetési és adatgyűjtési intézkedéseken alapuló, következetes és összehasonlítható adatok szükségesek. A nyomon követés továbbá segíthet a végrehajtás szűk keresztmetszeteinek előrejelzésében, valamint támogathatja a mérséklési intézkedések kidolgozását, vagy másrészről segíthet a bevált gyakorlatok azonosításában. A hatékony nyomon követés lehetővé teszi továbbá, hogy mérni lehessen a Szociális Klímaalap céljainak elérése felé tett általános előrehaladását, valamint biztosítja a Szociális Klímaalap későbbi értékeléseinek alapjául szolgáló bizonyítékokat (lásd a VII. szakaszt). A Szociális Klímaalap nyomonkövetési keretének két fő komponensét az alábbi 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat

A Szociális Klímaalap nyomonkövetési keretének fő komponensei

	Mérföldkövek és célértékek	Közös mutatók
Kifizetési kérelem	A tagállamok (évente legfeljebb kétszer) naprakész tájékoztatást nyújtanak az elért mérföldkövekről és célértékekről, ideértve a közös mutatók által meghatározott mérföldköveket és célértékeket, amelyeket a Bizottság beépít a nyomonkövetési rendszerbe.	
Kétévenkénti jelentés	A tagállamok kétévente jelentést tesznek a szociális klímaterv előrehaladásáról, azaz valamennyi mérföldkövéikről és célértékeikről.	A szociális klímaterv végrehajtásának előrehaladásáról szóló kétévenkénti jelentéseikben a tagállamok továbbá beszámolnak valamennyi közös kontextusmutatóról és a vonatkozó közös kimeneti és eredménymutatók tekintetében elért előrehaladásról is.

a) ***Közös mutatók***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tagállamoknak kétévenkénti eredményjelentéseikbe kell foglalniuk a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében foglalt vonatkozó közös mutatókat. Az említett mellékletben szereplő jegyzék összesen 39 kontextus-, kimeneti és eredménymutatót tartalmaz, amelyek lefedik a Szociális Klímaalap beavatkozásának fő komponenseit (épületágazat, közúti közlekedési ágazat, mikrovállalkozások és közvetlen jövedelemtámogatás). A szociális klímatervekben szereplő intézkedések és beruházások hozzájárulhatnak számos közös mutató egyidejű eléréséhez.

A szociális klímatervekbe potenciálisan belefoglalandó, illetve a szociális klímaterv jelentéstételi kötelezettségeihez alkalmazandó leggyakoribb intézkedés- és beruházástípusok esetében relevánsnak ítélt közös kimeneti és eredménymutatókat ezen iránymutatás 1. melléklete határozza meg. A tagállamoknak jelentést kell tenniük a vonatkozó közös mutatókról, amennyiben a szociális klímatervben olyan intézkedéseket és beruházásokat javasoltak, amelyek a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerinti kategóriákba esnek. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. melléklete továbbá egyértelművé teszi, hogy amennyiben egy szociális klímaterv nem tartalmaz valamely mutatókhoz hozzájáruló intézkedést vagy beruházást, a tagállam a „nem alkalmazható” megjegyzést tüntetheti fel e közös mutatók esetében.

Az összes kontextusmutató valamennyi komponensben alapértelmezés szerint alkalmazandónak minősül, mert információt szolgáltat a különböző ágazatokban jelenleg fennálló helyzetről (azaz az alapértékről), továbbá a tagállamoknak ezeket az információkat a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelettel összhangban be kell mutatniuk szociális klímatervükben ([10]).

A Bizottság a közös mutatókat fogja használni a Szociális Klímaalap, valamint annak általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítása terén elért előrehaladás nyomon követésére és értékelésére (lásd még ezen iránymutatás VII. szakaszát).

([10]) A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontja előírja a tagállamok számára, hogy szociális klímatervükben információt nyújtsanak a kiszolgáltatott helyzetű háztartások, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók számára vonatkozó becslésről. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 6. cikke (1) bekezdésének d) pontja – az EU ETS 2-ből eredő áremelkedés által a háztartásokra – különösen az energiaszegénység és a közlekedési szegénység előfordulására –, valamint a mikrovállalkozásokra gyakorolt várható hatásokra vonatkozó becsléssel kapcsolatos információk. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 8. cikkének (2) bekezdése – az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásnak a terv becsült összköltségén belüli arányával kapcsolatos információk.

b) ***Mérföldkövekként és célértékenként használt közös mutatók***

A szociális klímatervekben foglalt intézkedések és beruházások végrehajtása terén elért előrehaladást mérföldkövek és célértékek alkalmazásával kell nyomon követni. A mérföldköveket és célértékeket úgy kell kialakítani, hogy biztosítsák a szociális klímaalap egyes komponenseire vonatkozó célkitűzések elérését. A mérföldköveknek és célértékeknek egyértelműnek, tömörnek, reálisnak, relevánsnak, mérhetőnek, a támogatott tevékenységre jellemzőnek és megbízhatónak ([11]) kell lenniük, valamit vonatkozó mutatóval kell rendelkezniük. A célértékeknek egyértelmű alapértékkel és megbízható mögöttes módszertannal kell rendelkezniük.

A szociális klímatervekre vonatkozó iránymutatással összhangban a tagállamokat határozottan arra ösztönzik, hogy célértékeik meghatározása során alkalmazzák a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében foglalt közös mutatók jegyzékét. A célértékek meghatározása során a közös mutatók alkalmazása biztosítja a monitoringadatok következetességét és összehasonlíthatóságát a tagállamok között és az Alap szintjén. Ezért, amennyiben egy célérték hozzájárul a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében felsorolt mutatók egyikéhez, e közös mutatót kell elsődleges lehetőségként alkalmazni a szociális klímaterv elkészítése során (és egyértelműen meg kell határozni a mérföldköveket és célértékeket tartalmazó táblázatban a szociális klímaterv benyújtásakor).

A szociális klímatervek hatékony végrehajtása érdekében várható, hogy a beruházások középidős és végső célértékeinek többségét kimeneti mutatók által fejezzék ki. Amennyiben egy célértéket nem lehet a IV. mellékletben foglalt mutatók egyikével sem megfogalmazni, a tagállamok további mutatókat is alkalmazhatnak, előnyben részesítve azokat, amelyeket más uniós alapok, programok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz hasonló eszközök keretében már alkalmaztak. A szociális klímatervekre vonatkozó iránymutatásban ismertetett bevált gyakorlatokat kell követni, ideértve a szociális klímatervek bármely módosítását.

A mérföldkövek és célértékek megvalósítása előfeltétele a Szociális Klímaalap kifizetési kérelmei benyújtásának. A Szociális Klímaalap teljesítményalapú jellegével összhangban a kifizetési kérelmek benyújtása kulcsfontosságú pontot jelent a szociális klímaterv végrehajtása során, amikor a tagállamok naprakész tájékoztatást nyújtanak a mérföldkövek és célértékek megvalósítása, valamint a közös mutatók tekintetében, amennyiben e mutatókat már alkalmazták a célértékek meghatározása során (további információkért lásd alább).

E rendszeres eljárás naprakész tájékoztatást nyújt a Szociális Klímaalap végrehajtása és nyomon követése terén elért előrehaladásról. Ezen aktualizálást ki kell egészíteni a tagállamok által kétévente a szociális klímaterv végrehajtása tekintetében elért előrehaladás vonatkozásában elkészített eredményjelentéssel.

c) ***Kétévenkénti jelentéstétel a végrehajtás előrehaladásáról***

A végrehajtás előrehaladásáról szóló kétévenkénti jelentéstétel a Szociális Klímaalap nyomonkövetési keretének kulcsfontosságú összetevője. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikke értelmében e jelentéstételt az integrált nemzeti energia- és klímaterv eredményjelentésével együtt kell végrehajtani, az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([12])(irányítási rendelet) 17. cikkével összhangban. A rendelkezés megköveteli a tagállamoktól, hogy 2023. március 15-ig, majd azt követően kétévente jelentést készítsenek nemzeti energia- és klímaterveik végrehajtásának előrehaladásáról. Tekintettel a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet által a szociális klímatervek és az integrált nemzeti energia- és klímatervek között megteremtett kapcsolatra, a szociális klímatervekre vonatkozó első kétévenkénti eredményjelentés 2027. március 15-ig várható. A jelentéstételi időszak a támogatható intézkedések és beruházások kezdetétől (azaz 2024 júniusától) kezdődő időszakra terjed ki. A szociális klímatervek végrehajtásának előrehaladásáról szóló kétévenkénti jelentéstételre az SCF2021 informatikai eszköz használatával kerül sor.

Annak érdekében, hogy átfogó képet lehessen alkotni a végrehajtás aktuális állásáról, a tagállamoknak naprakész tájékoztatást kell nyújtaniuk a szociális klímaterv keretében végzett valamennyi tevékenységük végrehajtásának előrehaladásáról, ideértve azokat is, amelyek késedelmet szenvedtek, még nem valósultak meg, illetve még nem kerültek értékelésre.

Az átláthatóság növelése érdekében a tagállamoknak az integrált nemzeti energia- és klímaterv eredményjelentésére vonatkozó követelményekkel összhangban kell közzétenniük kétévenkénti eredményjelentéseiket.

([11]) A mérföldkövek és célértékek kialakítására vonatkozó további iránymutatás elérhető a szociális klímatervekre vonatkozó iránymutatásban (C(2025) 881 final).

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

A Bizottság a folyamat előmozdítása, a jelentéstétel harmonizált megközelítésének biztosítása, valamint az integrált nemzeti energia- és klímatervekkel kapcsolatos jelentéstétel észszerűsítése érdekében részletesebb jelzéseket és sablont biztosít majd a szociális klímaterv kétévenkénti eredményjelentéseihez. A Bizottság módszertani feljegyzést fog kiadni a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében felsorolt közös mutatókról annak érdekében, hogy biztosítsa a mutatók meghatározásának egységes értelmezését, valamint az összegyűjtendő adatok alaposságát és megbízhatóságát. E módszertan – amennyire lehetséges – a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban ([13]) meghatározott fogalommeghatározásokon, valamint a nemzeti szinten alkalmazott fogalommeghatározásokon fog alapulni.

A tagállamoknak jelentést kell tenniük arról, hogy miként alkalmazzák nemzeti szinten az energiaszegénység és közlekedési szegénység fogalommeghatározásait, összhangban a szociális klímatervekben foglalt magyarázattal ([14]). Amennyiben a mutatók hasonlóak a más uniós szakpolitikák (pl. Az energiahatékonysági irányelvvel átültetett) vagy finanszírozási programok esetében alkalmazott mutatókhoz, a tagállamoknak hasonló módszertant kell alkalmazniuk a kapcsolódó adatok gyűjtése és jelentése tekintetében.

A nemek közötti egyenlőség és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség fontos szempontok a Szociális Klímaalap nyomon követése során. Amint azt a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet (24) preambulumbekezdése hangsúlyozza, a szociális klíma tervek elkészítése és végrehajtása során mindvégig általánosan érvényesíteni kell és elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőséget és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőséget, hogy senki ne maradjon hátra. Ezért a tagállamokat arra ösztönzik, hogy lehetőség szerint bontsák le a kétéves jelentéseikben és szociális klímaterveikben jelentett adatokat nem, életkor és fogyatékossági státusz alapján (különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra, közlekedési felhasználókra vagy mikrovállalkozásokra vonatkozó közös mutatók alapján jelentett adatok esetében) ([15]). A tagállamokat arra is ösztönzik, hogy – amennyire lehetséges és releváns – ismertessék, hogy miként veszik figyelembe a földrajzi sajátosságokat, például a szigeteket, a legkülső régiókat és területeket, a vidéki vagy távoli területeket, a kevésbé megközelíthető peremterületeket, a hegyvidéki területeket vagy az elmaradott területeket.

A tagállamoknak szociális klímaterveikben ismertetniük kell, hogy miként kívánják biztosítani szociális klímaterveik hatékony nyomon követését és végrehajtását, a nyomonkövetési és végrehajtási intézkedésekre és ütemtervre összpontosítva (lásd a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet V. mellékletének 4.1. pontját). Ennek magában kell foglalnia a vonatkozó adatok gyűjtésére vonatkozó intézkedéseket is. Az átfogó szociális klímaterv értékelésének részeként a Bizottság fogja értékelni, hogy a javasolt intézkedések biztosítják-e a szociális klímaterv hatékony végrehajtását és nyomon követését ([16]). A szociális klímaterv elkészítését és nyomon követését koordináló szerv (lásd ezen iránymutatás II. szakaszát) felügyeli többek között a szociális klímaterv végrehajtását, nyomon követését és jelentéstételét. A nemzeti koordináló szerv hiányában ezeket a feladatokat végrehajtó szerv(ek)re kell ruházni.

A Bizottság – lehetőség szerint egy külön erre a célra létrehozott technikai munkacsoport révén – rendszeres párbeszédet folytat a tagállami képviselőkkel a Szociális Klímaalap nyomonkövetési és értékelési tevékenységeivel kapcsolatos kérdések és bevált gyakorlatok megvitatása érdekében.

V. **A pénzügyi allokációra vonatkozó kötelezettségvállalások**

A Szociális Klímaalapot kivételesen és ideiglenesen az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése szerinti 50 millió kibocsátási egység, az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30d. cikkének (3) bekezdése szerinti 150 millió kibocsátási egység, valamint az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése szerinti további kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételből kell finanszírozni, amelynek külső címzett bevételnek kell minősülnie.

Tekintettel arra, hogy a külső címzett bevételeket az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése, 30d. cikkének (3) bekezdése és 30d. cikkének (4) bekezdése szerinti kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítését követően kell rendelkezésre bocsátani, a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 10. cikkének (2) bekezdése eltérést biztosít az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([17]) (a költségvetési rendelet) 22. cikkének (2) bekezdésétől. Ezen eltérés keretében a kötelezettségvállalási előirányzatok 2026. január 1-jétől minden pénzügyi év elején automatikusan rendelkezésre bocsáthatók. Ezért a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelettel összhangban minden évben lehetőség lesz az egyes tagállamok éves allokációs összegeinek lekötésére.

([13]) Például „energiaszegénység” az energiahatékonysági irányelv ((EU) 2023/1791) 2. cikkének (52) bekezdése értelmében; „háztartás” a személyekre és háztartásokra vonatkozó európai statisztikák közös keretének létrehozásáról szóló (EU) 2019/1700 rendelet 2. cikkének (15) bekezdése értelmében; és „mikrovállalkozás”, azaz olyan vállalkozás, amely tíznél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves forgalma vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t, a bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletének 3–6. cikkével összhangban számítva.

([14]) Lásd: 6. cikk f) pont.

([15]) Lásd a IV. melléklet 1., 2., 3., 11., 13., 18., 19., 20., 29., 30., 32., 33., 34., 36. és 37. száma alatt felsorolt közös mutatókat.

([16]) Összhangban a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 16. cikkének (3) bekezdésének b) pontjával.

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 2024/2509., 2024.9.26.).

a) ***Bizottsági végrehajtási határozat a többéves finanszírozási határozattal együtt***

A Bizottság a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban végrehajtási határozat útján dönt az adott tagállam szociális klímatervéről. Kedvező értékelés esetén a bizottsági végrehajtási határozat tartalmazni fogja a költségvetési rendelet 110. cikkében előírt elemeket és az említett cikk értelmében vett finanszírozási határozatnak minősül, így „költségvetési kötelezettségvállalást az uniós intézmény vagy az uniós intézmény által felhatalmazott hatóság által elfogadott finanszírozási határozatnak kell megelőznie”.

A Szociális Klímaalap végrehajtása céljából az egyes tagállamokra vonatkozó finanszírozási határozat több évre szól, és a 2026–2032 közötti időszakra terjed ki, továbbá feltüntetve a következőket is:

— a kedvezményezettként meghatározott tagállam,

— a végrehajtandó intézkedések és beruházások,

— a szociális klímaterv becsült összköltsége, valamint a mérföldkövek és célértékek jegyzéke,

— az intézkedés teljes időtartama,

— az alap keretében a tagállam számára elkülönített, részletekben kifizetendő teljes maximális pénzügyi allokáció, valamint a kapcsolódó éves allokációk,

— az egyes mérföldkövek és célértékek kifizetési értékei,

— a nemzeti hozzájárulás,

— a nyomon követésre és a végrehajtásra vonatkozó intézkedések és ütemterv,

— az előirányzott mérföldkövek és célértékek megvalósításához kapcsolódó releváns mutatók, valamint teljesítésük esetén azok kifizetési értéke,

— a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való hozzáférést biztosító intézkedések,

— a költségvetési sor.

A finanszírozási határozat tartalmazni fog egy, a tagállam éves allokációit magában foglaló mellékletet (a szociális klímatervre vonatkozó iránymutatás I. melléklete alapján, valamint a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének figyelembevételével). Ezekről az allokációkról hivatalosan értesítik az egyes tagállamokat, hogy azokat a pénzügyi végrehajtási eljárás során referenciaként, valamint a pénzügyi tranzakciók alapjaként alkalmazzák.

Ezt a határozatot a 2028-tól kezdődő időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül fogadják el.

b) ***Jogi kötelezettségvállalás***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikkével összhangban a Bizottság kétoldalú megállapodást köt az érintett tagállammal, miután elfogadta a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkében említett kedvező határozatot. Ez a megállapodás tartalmazni fogja i. a konkrét szociális klímaterv végrehajtásának részleteit, különös tekintettel a konkrét nyomonkövetési kötelezettségekre, ii. az ellenőrzéssel kapcsolatos szabályokat és eljárásokat, iii. a pénzügyi korrekciókat, és iv. az uniós támogatás hatékony végrehajtása szempontjából releváns bármely egyéb elemet.

A megkötött kétoldalú megállapodás a költségvetési rendelet értelmében a 2026–2032 közötti időszakra vonatkozó egyedi kötelezettségvállalásnak minősül az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30d. cikke (4) bekezdésének, 30i. és 30k. cikkének sérelme nélkül.

c) ***Egyedi költségvetési kötelezettségvállalások***

A költségvetési kötelezettségvállalások céljából, a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkével összhangban a bizottsági végrehajtási határozatokban meghatározottak szerint egy adott szociális klímaterv tekintetében folyósítandó előirányzatok teljes maximális összegét éves részletekre kell bontani (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikke (2) bekezdése).

A tagállamonkénti egyedi költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekben történnek. Ezek a szociális klímaterv kedvező értékelését kiállító bizottsági végrehajtási határozat mellékletén alapulnak, amely többéves finanszírozási határozatként szolgál a vonatkozó tagállam számára.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében, amennyiben a szociális klímaterv becsült összköltségének a nemzeti hozzájárulással csökkentett összege akkora vagy magasabb, mint a szociális klímatervekre vonatkozó bizottsági iránymutatás I. mellékletében meghatározott maximális pénzügyi allokáció, az évente meghatározott egyedi költségvetési kötelezettségvállalások egyenlők az említett mellékletben feltüntetett összegekkel.

Amennyiben egy tagállam szociális klímatervét a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint a szociális klímatervekre vonatkozó bizottsági iránymutatás I. mellékletében feltüntetett maximális pénzügyi allokációnál alacsonyabb allokációval hagyják jóvá, az évente meghatározott egyedi költségvetési kötelezettségvállalásokat arányosan csökkentik, figyelembe véve a Szociális Klímaalapnak a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkének (1) bekezdése szerinti bizottsági határozatban szereplő teljes hozzájárulását.

Ha egy tagállam egy adott évben nem használja fel teljes allokációját, az éves kötelezettségvállalás fel nem használt összegét a finanszírozási időszak végéig átviszik a következő évekre.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 15. cikkében előírtak szerint az érintett tagállamok valamennyi esetben szociális klímatervük becsült összköltségéhez a költségek legalább 25 %-ával járulnak hozzá.

d) *A kötelezettségvállalások visszavonása és a fennmaradó előirányzatok*

A fel nem használt pénzügyi allokációk esetleges visszavonására a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (10) bekezdésével összhangban kerül sor a támogathatósági időszak végén, valamint valamennyi kifizetés 2033. december 31-ig való teljesítését követően.

Amennyiben a tagállam az egyedi jogi kötelezettségvállalások megkötésének időpontjától számított 15 hónapon belül egyetlen releváns mérföldkő és célérték tekintetében sem értek el kézzelfogható előrehaladást, a Bizottság közli értékelését a tagállammal és két hónapot biztosít számára észrevételei megtételére, mielőtt határozatot hozna az egyedi jogi kötelezettségvállalás megszüntetéséről és az összeg visszavonásáról (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikke (7) bekezdése).

A költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének c) pontjától eltérve és az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30d. cikke (4) bekezdése hatodik albekezdésének sérelme nélkül, a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 3. cikkében említett célkitűzések megvalósítása érdekében a Bizottság a kibocsátási egységek elosztására vonatkozóan az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv 30d. cikkének (5) bekezdésében meghatározott szabályokkal összhangban allokálja a tagállamoknak a 2033. december 31-ig fel nem használt előirányzatoknak megfelelő összegeket.

VI. **Kifizetési kérelmek**

a) *A kifizetési kérelmek benyújtása*

A releváns mérföldkövek és célértékek megvalósítását követően a tagállamok évente legfeljebb kétszer (július 31-ig és december 31-ig) megfelelően indokolt kifizetési kérelmet nyújtanak be. E kifizetési kérelemben a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikkében említett bizottsági végrehajtási határozatban meghatározottak szerint fel kell sorolni az összes olyan mérföldkövet és célértéket, amelyet a tagállamok kielégítő módon megvalósultnak tekintenek. A kifizetési kérelemhez a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikkében említett kétoldalú megállapodással összhangban csatolni kell az egyes megvalósított mérföldkövekhez és célértékekhez kapcsolódó megfelelő indokolást és bizonyítékokat. Az ezt követően megvalósított mérföldkövek és célértékek benyújtása előfeltételezi és megerősíti, hogy az érintett tagállam ne vonja vissza a korábban kielégítő módon megvalósított mérföldkövekhez és célértékekhez kapcsolódó intézkedéseket.

A kifizetési kérelmeket az SFC2021 bizottsági rendszer külön erre a célra létrehozott modulján keresztül kell benyújtani. A kapcsolódó célértékek és mérföldkövek sikeres megvalósítását igazoló valamennyi alátámasztó dokumentumot a kifizetési kérelem szerves részeként az SFC2021 rendszeren keresztül is be kell nyújtani. A kérelem benyújtása előtt technikai munkát kell végezni annak ellenőrzése érdekében, hogy teljesültek-e a mérföldkövek és a célértékek.

A rendszer kellő időben elektronikus átvételi elismervényt küld a tagállamnak. A tagállami hatóságok szükség esetén e rendszeren keresztül korrigálhatják vagy visszavonhatják a kifizetési kérelmeket, mielőtt a Bizottság elfogadja a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett végrehajtási határozatokat.

Ha egy tagállam úgy ítéli meg, hogy az egy adott időpontig esedékes konkrét mérföldkő vagy célérték nem valósult meg, vagy ahhoz kapcsolódó végrehajtási problémákat azonosított (pl. függőben lévő ellenőrzési vagy kontrollmunka, elegendő bizonyíték hiánya vagy bármely egyéb ok), eltekinthet attól, hogy azt a kifizetési kérelemben szerepeltesse, és továbbra is kérheti az ugyanazon időpontig esedékes és teljes mértékben megvalósultnak tekintett fennmaradó mérföldkövek és célértékek kifizetését. A tagállamoknak a kifizetési kérelmek benyújtása előtt javasoljuk, hogy informálisan konzultáljanak a Bizottsággal annak biztosítása érdekében, hogy az aktát megfelelően készítették-e el.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezések teljesítése érdekében a tagállamok nem nyújthatnak be részben megvalósított egyedi célértékeket (pl. egy adott időpontra 10 vállalt elemből várhatóan 8 valósul meg). **A kifizetési kérelmek csak a teljes mértékben megvalósított mérföldköveket és célértékeket tartalmazhatják**. Az adott időpontig nem vagy csak részben megvalósult célértékeket vagy mérföldköveket folytatni kell és kielégítő megvalósításukat követően bele kell foglalni a következő kifizetési kérelmekbe.

b) ***Vezetői nyilatkozat***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikkének (2) bekezdésével és III. mellékletével összhangban a tagállamoknak minden kifizetési kérelemhez csatolniuk kell egy aláírt vezetői nyilatkozatot.

E vezetői nyilatkozat tanúsítja, hogy a pénzügyi allokációkat a szándékolt célból használták fel, hogy a kifizetési kérelemmel együtt benyújtott információk teljes körűek, pontosak és megbízhatóak, valamint hogy a bevezetett belső kontrollrendszerek kellő biztosítékot nyújtanak arra, hogy a pénzügyi allokációk kezelésére valamennyi alkalmazandó szabállyal – különösen az összeférhetetlenség, a csalás, a korrupció, valamint az Alapból és az egyéb uniós programokból történő kettős finanszírozás elkerülésére vonatkozó szabályokkal –, továbbá a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban került sor.

A vezetői nyilatkozatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

i. nyilatkozat arról, hogy a kifizetési kérelemben szereplő információkat megfelelően bemutatták, teljes körűek és pontosak;

ii. nyilatkozat arról, hogy a pénzeszközöket a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikke alapján megkötött megállapodásban meghatározottak szerint a tervezett célra használták fel;

iii. nyilatkozat arról, hogy a bevezetett kontrollrendszerek biztosítják a szükséges garanciákat az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, azaz igazolják az érintett mérföldkövek és célértékek megvalósítását;

iv. nyilatkozat arról, hogy a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban a meglévő kontrollrendszerek megfelelően működnek, és adott esetben biztosítják a szükséges biztosítékokat arra vonatkozóan, hogy a támogatást az uniós állami támogatási és közbeszerzési szabályoknak megfelelően nyújtják. A meglévő kontrollrendszereknek biztosítaniuk kell különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzését, feltárását és korrekcióját, valamint az Alapból és egyéb uniós programokból való kettős finanszírozás elkerülését;

v. nyilatkozat arról, hogy a korábban megvalósított mérföldköveket és célértékeket nem vonták vissza azóta, hogy azok elérését a Bizottság megerősítette;

vi. annak megerősítése, hogy a szociális klímaterv végrehajtásával kapcsolatban azonosított szabálytalanságokat megfelelően korrigálták és a vonatkozó összegeket visszafizettették a kedvezményezettekkel.

E vezetői nyilatkozat mintája a 2. mellékletben található.

c) ***Az ellenőrzések összefoglalója***

A tagállamoknak minden egyes kifizetési kérelemhez továbbá összefoglalót kell benyújtaniuk az ellenőrző hatóságok által a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardoknak megfelelően elvégzett ellenőrzésekről.

Az ellenőrzések összefoglalója által lefedett időszak vagy ellenőrzési hatókör eltérhet a megvalósult célértékek és mérföldkövek által lefedett időszaktól vagy hatókörtől. Mindazonáltal a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása érdekében javasolt a kifizetési kérelmek Bizottsághoz történő benyújtása előtt megelőző ellenőrzési munka elvégzése (pl. ellenőrzések végrehajtása a Szociális Klímaalapot alkalmazó rendszer felülvizsgálata érdekében, hogy feltárják az esetleges kockázatokat a Szociális Klímaalap végrehajtásának korai szakaszában). Amennyiben ilyen korai megelőző ellenőrzési munkára nem kerül sor, e munkát kellő időben el kell végezni, és az eredményeket be kell nyújtani a következő kifizetési kérelmekhez.

Az összefoglalónak többek között tartalmaznia kell az ellenőrzések hatókörét (azaz az ellenőrzött intézkedéseket és beruházásokat, valamint az érintett időszakot), a feltárt hiányosságok elemzését és a meghozott korrekciós intézkedéseket. A végső ellenőrzési jelentéseket vagy bármely további releváns információt az összefoglaló mellékleteként csatolni lehet a Bizottság tájékoztatása céljából.

VII. **A kifizetési kérelmek bizottsági értékelése és feldolgozása**

A teljesítményalapú Szociális Klímaalap keretében a folyósítások nem kapcsolódnak a szociális klímatervben foglalt intézkedések és beruházások tényleges vagy becsült költségeihez. Ehelyett a folyósított összegek azokhoz a mérföldkövekhez és célértékekhez kapcsolódnak, amelyeket a Bizottság kielégítően megvalósítottnak ítél.

a) ***A kifizetési értékek előzetes meghatározása***

Az egyes mérföldkövek és célértékek **kifizetési értékét** a bizottsági végrehajtási határozat (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 17. cikke) előzetesen határozza meg. A „kifizetési érték" fogalma a szociális klímatervben foglalt egyedi mérföldkő vagy célérték kielégítő megvalósításához kapcsolódó **pénzbeli folyósítási értékre** utal, amelyet a Bizottság akkor fog kifizetni a tagállamnak, ha a Bizottság az adott mérföldkő vagy célérték kielégítően megvalósítását kedvezően értékelte.

Az egyes mérföldkövek és célértékek kifizetési értékének a szociális klímaterv értékelési folyamata során történő meghatározásakor a Bizottság a figyelembe veszi annak az intézkedésnek vagy beruházásnak a fontosságát, amelyhez a mérföldkövek és célértékek kapcsolódnak, valamint azok hozzájárulását a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményekhez.

Egy **költségekkel terhelt tevékenységhez kapcsolódó mérföldkő vagy célérték** kifizetési értékét a vonatkozó tevékenység előzetes költségbecslése alapján határozzák meg. Elvben minden nulla költségű intézkedés közvetlenül vagy közvetve egy vagy több költségekkel terhelt, a szociális klímatervben becsült költségekkel rendelkező tevékenységhez kapcsolódik. Amennyiben ez közvetlenül kapcsolódik egy vagy több tevékenységhez, az ezen intézkedések szerinti mérföldkövek és célértékek kifizetési értékét a kapcsolódó beruházás tervezett összegének arányában határozzák meg. Amennyiben egy intézkedés közvetve több tevékenységhez kapcsolódik, a vonatkozó mérföldkövek vagy célértékek kifizetési értékét az e tevékenységek esetében tervezett teljes összeg százalékában kell meghatározni. Kivételes esetekben a nulla költségű intézkedés kifizetési értékét a teljes terv százalékában is meg lehet határozni.

b) ***Kedvező értékelés és kifizetés***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, amint a Bizottság megállapítja, hogy a kifizetési kérelemben szereplő valamennyi bejelentett mérföldkő és célérték megvalósult, a költségvetési rendelettel összhangban egyedi határozatot fogad el, amelyben engedélyezi az adott részletnek a pénzügyi allokáció részeként történő folyósítását.

A Bizottság az egyedi folyósítási határozatot legkorábban két hónappal és legkésőbb három hónappal a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (1) bekezdése szerinti kifizetési kérelem benyújtására vonatkozó megfelelő határidőt követően fogadja el.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (5) bekezdésével összhangban a részletfizetési határidő az adott részlet folyósítását engedélyező bizottsági határozat tagállammal való közlésének időpontjától kezdődően kell számítani. A támogatható összeg kifizetésére a rendelkezésre álló bizottsági finanszírozás és az adott tagállam egyedi költségvetési kötelezettségvállalásaiban rendelkezésre álló elegendő hozzáférhető összeg függvényében kerülhet sor. Amennyiben a kifizetés a finanszírozás hiánya vagy a rendelkezésre álló költségvetési kötelezettségvállalások elégtelensége miatt nem hajtható végre, az a finanszírozás rendelkezésre állását vagy az új kötelezettségvállalások megtételét követően, valamint az új kifizetési kérelmek feldolgozását megelőzően folytatódik.

Az egyes tagállamok számára történő kifizetéseket az előre meghatározott éves egyedi költségvetési kötelezettségvállalásaik mértékéig teljesítik.

c) ***A mérföldkő vagy célérték kielégítő megvalósítása***

Egy mérföldkő vagy cél akkor tekinthető kielégítően megvalósítottnak, ha a tervezett eredményt elérték, figyelembe véve a jóváhagyott szociális klímatervben foglalt mérföldkövek vagy célértékek célkitűzéseit, leírását, mögöttes célját és a kapcsolódó intézkedés vagy beruházás kontextusát.

Annak az intézkedésnek vagy beruházásnak a leírása, amelyhez a mérföldkő vagy célérték tartozik, valamint a szociális klímaterv bármely más releváns szakasza ismerteti a mérföldkő vagy célérték értelmezéséhez használt kontextust és mögöttes célt. A mérföldkő vagy célérték értékelésének teleologikus logikát kell követnie, és arra kell összpontosítania, hogy a mérföldkő vagy célérték tervezett eredménye megvalósul-e, nem pedig az egyes mérföldkövekben vagy célértékekben meghatározott valamennyi egyedi követelmény kumulatív módon történő teljesítésére.

d) ***A mérföldkövek és célértékek kedvezőtlen értékelése, a kifizetések felfüggesztése***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, amennyiben a Bizottság értékelésében megállapítja, hogy a tagállam által kifizetési kérelmében benyújtott mérföldkövek vagy célértékek nem valósultak meg kielégítően, jelzi azon szándékát, hogy felfüggeszti a pénzügyi allokációnak a célérték vagy mérföldkő nem megvalósított részére allokált összegével arányos részének kifizetését. A nem megvalósítottnak tekintett mérföldkövek és célértékek tekintetében a Bizottság indokolással ellátott véleményt ad az érintett tagállam számára, és lehetőséget biztosít, hogy a bizottsági értékelés közlésétől számított egy hónapon belül megtegye észrevételeit.

Ezen időszakot követően a Bizottság elfogadja a vonatkozó határozatokat, amelyekben engedélyezi a megvalósítottnak tekintett célértékek és mérföldkövek vonatkozó kifizetési értékeivel egyenlő részlet folyósítását, valamint felfüggeszti a fennmaradó nem megvalósított célértékek és mérföldkövek folyósítását.

A tagállamnak a felfüggesztésről szóló határozatról szóló értesítés időpontjától számítva legfeljebb kilenc hónap áll rendelkezésére a felfüggesztett mérföldkövek és célértékek megvalósítására. Amennyiben e kilenc hónap végéig a vonatkozó mérföldkő és célérték nem valósul meg, a Bizottság közli a tagállammal a megvalósítás elmaradására vonatkozó megállapításait. A tagállam a tájékoztatástól számított két hónapon belül előterjesztheti észrevételeit.

Amennyiben a tagállam meghallgatását követően a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a felfüggesztett mérföldkő vagy célérték még mindig nem valósult meg, a Bizottság a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (6) bekezdésével összhangban arányosan csökkenti a pénzügyi allokáció összegét. A csökkentendő összeg elvben megfelel a korábban felfüggesztett összegnek, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy a kilenc hónapos időszakban egyes nem megvalósított mérföldkövek vagy célértékek kielégítően megvalósultak vagy további előrehaladás történt a kívánt eredmény elérése felé, amely esetben a csökkentés ennek megfelelően kiigazítható.

A felfüggesztést csak akkor szabad megszüntetni, ha a vonatkozó mérföldköveket és célértékeket kielégítően megvalósították. Ezekben az esetekben az előző szakaszban ismertetett rendelkezések alkalmazandók, és a Bizottság egyedi határozatot fogad el, amelyben engedélyezi a felfüggesztett összegek folyósítását.

e) ***Eltérés az eredetileg becsült költségektől***

A szociális klímaterv eredeti vagy későbbi változatával együtt bemutatott becsült költségek, valamint az adott beruházás keretében a végső kedvezményezetteknek kifizetett összegek közötti eltéréseket kiegészítően értékelni kell. Amennyiben ezen értékelés alapján úgy tűnik, hogy egy beruházás kezdeti költségszámítását az elvégzett vizsgálat eredményeként túlbecsülték, a szociális klímaterv módosítása szükséges a tervezett célértékek és mérföldkövek kiigazítása vagy a fennmaradó finanszírozás újraelosztása érdekében. Ezekben az esetekben – egyéb források mellett – a tagállamok által az alapból a végső kedvezményezettek részére történő pénzügyi allokációk folyósítása érdekében végzett tényleges kifizetésekre vonatkozóan gyűjtött adatok (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke (2) bekezdésének d) pontja) közelítő változóként szolgálhatnak az előzetes költségbecslések pontosságának ellenőrzéséhez, ezáltal biztosítva a Szociális Klímaalap forrásainak hatékony elköltését.

f) ***Arányos kifizetések korlátozott források esetén***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (9) bekezdésével összhangban, amennyiben a kifizetési kérelmek adott fordulójában a Szociális Klímaalaphoz rendelt bevétel nem elegendő a benyújtott kifizetési kérelmek fedezésére, a Bizottság **a tagállamok egyedi éves kötelezettségvállalásainak összegéig – a kifizetési lehetőségeknek az összes jóváhagyott kifizetéshez viszonyított arányában – arányosan fizet a tagállamoknak**. A kifizetési kérelmek következő fordulójában a Bizottság előnyben részesíti azokat a tagállamokat, amelyek a kifizetési kérelmek előző fordulójában késedelmesen jutottak hozzá a kifizetésekhez, és csak ezt követően veszi figyelembe az újonnan benyújtott kifizetési kérelmeket.

Ha a tagállam számára elkülönített arányos kifizetés összege meghaladja az érintett tagállam költségvetési kötelezettségvállalásainak összegét, az összeg elszámolására két szakaszban kerül sor: i. az esedékes költségvetési kötelezettségvállalás összegéig terjedő összeg kifizetésére a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (5) bekezdésében meghatározott kifizetési szabályokkal összhangban kerül sor, és ii. a jóváhagyott kifizetés fennmaradó része akkor kerül kifizetésre, amikor a következő év elején új kötelezettségvállalásokra kerül sor.

g) ***Súlyos alulteljesítés és a megállapodás megszüntetése***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (7) bekezdésében foglaltak szerint, amennyiben a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikkében említett vonatkozó megállapodások megkötésének időpontjától számított 15 hónapon belül a tagállam nem ért el kézzelfogható előrehaladást egyetlen releváns mérföldkő és célérték tekintetében sem, a Bizottságnak megszünteti a megkötött megállapodásokat, és a költségvetési rendelet 14. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül visszavonja a pénzügyi allokáció összegére vonatkozó kötelezettségvállalásokat.

Egy ilyen helyzet megelőzése érdekében a Bizottság a végrehajtás legkorábbi szakaszaitól kezdve – még az első mérföldkövekről és célértékekről való jelentéstételt megelőzően – rendszeres nyomon követést végez. A nyomon követésre a tagállami hatóságokkal szoros együttműködésben kerül sor, és történhet írásbeli észrevételek, az operatív üléseken megosztott vélemények és a Szociális Klímaalap kijelölt hatóságaival a végrehajtásról folytatott hivatalos párbeszéd formájában, vagy öltheti bármely más megfelelő struktúra formáját.

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 20. cikkének (7) bekezdésével összhangban a Bizottság határozatot hoz a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 19. cikke alapján kötött megállapodások megszüntetéséről, miután lehetőséget adott a tagállamnak arra, hogy a kézzelfogható előrehaladás elmaradását megállapító bizottsági értékelés közlésétől számított két hónapon belül megtegye észrevételeit.

Egy ilyen helyzet megelőzése érdekében a Bizottság a végrehajtás legkorábbi szakaszaitól kezdve – még az első mérföldkövekről és célértékekről való jelentéstételt megelőzően – rendszeres nyomon követést végez. A nyomon követésre a tagállami hatóságokkal szoros együttműködésben kerül sor, és történhet írásbeli észrevételek, az operatív üléseken megosztott vélemények és a Szociális Klímaalap kijelölt hatóságaival a végrehajtásról folytatott hivatalos párbeszéd formájában, vagy öltheti bármely más megfelelő struktúra formáját.

VIII. **Az EU pénzügyi érdekeinek védelme**

A szociális klímatervek végrehajtása során a tagállamok – a pénzeszközök kedvezményezettjeiként – minden megfelelő intézkedést megtesznek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében.

Konkrétabban fontos biztosítani, hogy a pénzügyi allokációk felhasználása a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikkével összhangban megfeleljen az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak, különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója tekintetében. Ez a követelmény vonatkozik az Alap által támogatott intézkedésekre és beruházásokra, ideértve a a kiszolgáltatott helyzetű háztartásoktól, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásoktól és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő köz- vagy magánszervezetek által végrehajtott intézkedéseket és beruházásokat.

a) ***Irányítási és kontrollrendszerek***

A tagállamoknak intézményi, jogi és pénzügyi kereteikkel összhangban eredményes és hatékony belső kontrollrendszert kell létrehozniuk. A belső kontrollrendszernek magában kell foglalnia a funkciók elkülönítését, valamint a jelentéstételi, felügyeleti és nyomonkövetési intézkedéseket.

Az irányítási és kontrollrendszereknek képesnek kell lenniük arra, hogy biztosítékot nyújtsanak a hatóságok számára arra vonatkozóan, hogy a szociális klímatervben meghatározott mérföldkövek és célértékek megvalósultak, hogy a pénzeszközök kezelésére valamennyi alkalmazandó szabálynak megfelelően került sor, különös tekintettel az állami támogatási és a közbeszerzési szabályokra, továbbá hogy a végrehajtás során és a kifizetési kérelmek – illetve a célértékek és mérföldkövek megvalósítására vonatkozó bizonyítékok – Bizottságnak történő benyújtását megelőzően megelőzték, feltárták és korrigálták az összeférhetetlenségeket, a csalást, a korrupciót és a kettős finanszírozást.

A végrehajtó hatóságoknak megfelelő irányítási ellenőrzéseket kell létrehozniuk annak megerősítése érdekében, hogy a szociális klímatervekben foglalt mérföldkövek és célértékek megvalósultak, és nem állnak fenn súlyos szabálytalanságok, nevezetesen csalás, korrupció összeférhetetlenség vagy/és kettős finanszírozás. Az ellenőrzések magukban foglalhatnak például dokumentumalapú ellenőrzéseket, helyszíni ellenőrzéseket és tematikus ellenőrzéseket.

Emellett a tagállamoknak hatékony és arányos csalás elleni és korrupcióellenes intézkedéseket, valamint az összeférhetetlenség hatékony elkerüléséhez szükséges intézkedéseket kell végrehajtaniuk. Továbbá jogi lépéseket kell tenniük a jogellenesen felhasznált pénzeszközök visszafizettetése érdekében. Ezen túlmenően rendelkezni kell a megfelelő csalásra vonatkozó kockázatértékelésen alapuló, célravezető csalás elleni intézkedésekről. Az irányítási rendszereknek biztosítaniuk kell a hatékony eljárások meglétét, valamint azt, hogy minden csalási, korrupciós és összeférhetetlenségi esetet megfelelően bejelentenek és visszafizettetés útján korrigálnak.

A tagállamoknak megfelelő eljárásokat kell megállapítaniuk és fenntartaniuk a vezetői nyilatkozat, illetve a nemzeti szinten elvégzett ellenőrzések összefoglalójának elkészítésére, továbbá az ellenőrzési nyomvonal alapjául szolgáló valamennyi szükséges információ megőrzésére.

b) ***Csalás megelőzése***

A csalásmegelőzés és az átfogó vizsgálat céljából a tagállamoknak a vezetői nyilatkozat és az ellenőrzések összefoglalója Bizottságnak történő benyújtásakor jelentést kell tenniük a feltárt hiányosságokról és a meghozott korrekciós intézkedésekről. E hiányosságok közé tartozik:

a) olyan szabálytalanságok, amelyekről valamely illetékes hatóság – legyen az közigazgatási vagy igazságügyi – első olyan írásbeli értékelést készített, amely konkrét tényekre alapozva megállapítja a szabálytalanság tényét, függetlenül attól a lehetőségtől, hogy ezt a megállapítást a közigazgatási vagy bírósági eljárás során bekövetkező fejlemények nyomán utólag esetleg felül kell vizsgálni vagy vissza kell vonni;

b) olyan szabálytalanságok, amelyek nemzeti szintű közigazgatási vagy bírósági eljárások megindításához vezetnek az (EU) 2017/1371 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint 4. cikke (1), (2) és (3) bekezdésében, továbbá az említett irányelv hatálya alá nem tartozó tagállamok esetében az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján létrejött, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett csalás, illetve egyéb bűncselekmény fennállásának megállapítása céljából;

c) csődöt megelőző szabálytalanságok;

d) olyan konkrét szabálytalanságok vagy szabálytalanságcsoportok, amelyre vonatkozóan a Bizottság valamely tagállam első bejelentését követően információk iránti írásbeli megkeresést nyújt be a tagállamnak.

A szabálytalanságok bejelentéséért az a tagállam felelős, amelyben a szabálytalan kiadás a végső kedvezményezettnél felmerült és a művelet során kifizetésre került.

Javasolt, hogy a tagállam haladéktalanul értesítse a Bizottságot minden felfedett vagy gyanított szabálytalanságról valamennyi érintett tagállam megjelölésével, amennyiben annak a tagállam területén kívüli következményei lehetnek.

A szabálytalanságok bejelentéséhez a nemzeti hatóságok a közös rendelkezésekről szóló rendelet XII. mellékleteként jóváhagyott egységes sablonra alapozzák a benyújtást, a szociális klímaterv tárgyára vonatkozó megfelelő kiigazításokkal. E célból a Bizottság határozottan ajánlja a szabálytalanságkezelő rendszer használatát, amely lehetővé tenné a szabálytalanságoknak a vezetői nyilatkozathoz és az ellenőrzések összefoglalójához csatolt fájlba történő exportálását.

A bejelentett információkat a közös rendelkezésekről szóló rendelet XII. mellékletének 1.5. szakaszában foglaltak szerint kell felhasználni.

c) ***Összeférhetetlenség***

Összeférhetetlenség akkor merül fel, ha az uniós költségvetés végrehajtásában részt vevő személy személyes érdekei miatt nem képes pártatlanul és objektíven ellátni feladatait. A **költségvetési rendelet 61. cikkében** meghatározottak szerint konfliktus áll fenn, ha e feladatok ellátása családi kötelékek, érzelmi okok, politikai vagy nemzeti kötődés, gazdasági érdek vagy bármely más közvetlen vagy közvetett személyes érdek miatt sérül. A Szociális Klímaalapot végrehajtó személyeknek megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az összeférhetetlenség megelőzése és az objektíven összeférhetetlenségnek tekinthető helyzetek kezelése érdekében.

Az összeférhetetlenség **tipikus példái** a következők:

— személyes (pénzügyi vagy egyéb) haszon,

— kapcsolatok (pl. családtagok, barátok, korábbi munkáltatók),

— kettős szerepek (pl. köztisztviselőként és projektkedvezményezettként egyaránt eljáró személy).

Az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok a Szociális Klímaalap irányításában és felügyeletében részt vevő **valamennyi személyre és szervezetre** alkalmazandók. Ezért ez a jelen iránymutató feljegyzés kijelölésről szóló bekezdésében említett hatóságoknak dolgozó személyek esetében alkalmazandó.

Az integritás és a közbizalom megőrzése érdekében a Szociális Klímaalap végrehajtó szerveinek a következő megelőző intézkedéseket kell végrehajtaniuk.

a) Kockázatértékelés

— Azon beosztások és folyamatok azonosítása, amelyek esetében valószínűleg összeférhetetlenség merül fel.

— A kockázatértékelésben tükröződő legkockázatosabb területekre való összpontosítás.

b) Magatartási kódexek és nyilatkozatok

— A személyzet és a külső szakértők kötelezése arra, hogy nyilatkozzanak az összeférhetetlenség fenn nem állásáról.

— Egyértelmű etikai és szakmai magatartási kódex érvényesítése.

c) A feladatok elkülönítése

— Annak biztosítása, hogy egyetlen személy sem tölt be többszörös szerepet, amely indokolatlanul befolyásolhatná a döntéseket.

— Az értékeléshez és ellenőrzéshez hasonló kulcsfontosságú funkciók elkülönítése.

d) A döntéshozatal átláthatósága

— Az összeférhetetlenség hiányáról szóló nyilatkozatok teljes dokumentációjának megőrzése.

e) Képzés és figyelemfelhívás

— Rendszeres képzés biztosítása a személyzet és az érdekelt felek számára az összeférhetetlenségek azonosítása és kezelése tekintetében.

Feltárás és kezelés

Ha összeférhetetlenség gyanúja merül fel vagy összeférhetetlenséget állapítanak meg:

— az érintett személynek haladéktalanul jelentenie kell a helyzetet,

— az illetékes hatóságnak azonnali lépéseket kell tennie a kockázat megszüntetése érdekében, mint például a felelősségi körök átcsoportosítása vagy adott személy folyamatból való kizárása,

— minden eseményt megfelelően rögzíteni kell.

Csalás gyanúja esetén az ügyet **az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)** elé kell utalni (lásd a csalásról szóló szakaszt).

A meg nem felelés következményei

Az összeférhetetlenség kezelésének vagy megelőzésének elmulasztása súlyos pénzügyi következményekkel járhat és ahhoz vezethet, hogy a Bizottság a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban visszafizetteti a pénzeszközöket.

d) ***A kettős finanszírozás megelőzése és az egyéb finanszírozási eszközökkel való kiegészítő jelleg***

A kettős finanszírozás megelőzése elengedhetetlen az uniós források hatékony és eredményes felhasználásának biztosításához. A kettős finanszírozás azokra a helyzetekre utal, amikor **ugyanazokat a költségeket több uniós finanszírozási forrás fedez**, ami hatékonysági problémákhoz és helytelen pénzügyi irányításhoz vezet.

A Szociális Klímaalap keretében az intézkedések és a beruházások kiegészítő támogatásban részesülhetnek más uniós alapokból. Ugyanakkor, a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 13. cikke szerint ennek **kiegészítő jellegűnek** kell lennie és nem fedezheti ugyanazokat a költségeket más uniós programokból.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz hasonlóan a Szociális Klímaalap keretében két szinten is előfordulhat kettős finanszírozás.

— A **tagállamok szintjén**. A tagállamok kötelesek szociális klímaterveikben meghatározni az alábbiakat: „információk az intézkedések és beruházások olyan egyéb uniós, nemzetközi, köz- vagy adott esetben magánforrásokból történő, meglévő vagy tervezett finanszírozására vonatkozóan, amelyek hozzájárulnak a tervben meghatározott intézkedésekhez és beruházásokhoz.” A szociális klímaterv jóváhagyását követően a szociális klímatervbe már belefoglalt becsült költségek fedezéséhez más uniós forrásokból származó kiegészítő támogatás azt eredményezné, hogy a tagállam két különböző uniós finanszírozási forrásból részesülne támogatásban ugyanazon költségek fedezésére.

— A **végső kedvezményezettek szintjén**. A végső kedvezményezett nem kaphat támogatást ugyanazon költségek fedezésére mind a Szociális Klímaalapból – a tagállamon keresztül –, mind pedig más uniós alapokból.

Az alábbiak meghatározzák a **tagállamok kötelezettségeit és felelősségi köreit** a kettős finanszírozás megelőzése, feltárása és korrekciója tekintetében.

Tervezési fázis

— A tagállamok szociális klímaterveikben átfogó tájékoztatást kötelesek nyújtani a meglévő vagy tervezett uniós finanszírozásról. Ez biztosítja az átláthatóságot, illetve segít az esetleges átfedések korai szakaszban való azonosításában.

— Valamennyi szociális klímatervnek kellően részletesnek kell lennie annak igazolására, hogy egyetlen költséget sem fedeznek egynél több uniós finanszírozási forrásból. A Szociális Klímaalap teljesítményalapú jellege miatt a Szociális Klímaalapból nyújtott támogatás más uniós alapokból származó támogatással való kombinálása esetén a kettős finanszírozás elkerülését célzó alapértelmezett megközelítés az egyértelmű előzetes költségelkülönítés. A csak részben a Szociális Klímaalapból finanszírozott intézkedések esetében a tagállamoknak egyértelműen el kell különíteniük a Szociális Klímaalapból és a más uniós alapokból finanszírozott projektrészeket. Az előzetes költségbecsléseik benyújtása során jelezniük kell ezt az elkülönítést, és differenciált módon azonosítaniuk kell a különböző uniós eszközök keretében bejelentendő mérföldköveket és célértékeket. A költségek előzetes elkülönítése megvalósítható például egy társfinanszírozott intézkedés különálló végrehajtási szakaszainak meghatározásával vagy a különböző költségkategóriák elkülönítésével és a vonatkozó uniós finanszírozási eszközökhöz való hozzárendelésével.

— A szociális klímaterveknek egyértelműen fel kell vázolniuk a kettős finanszírozás elkerülése érdekében nemzeti és regionális szinten létrehozott struktúrákat, eljárásokat és ellenőrzési mechanizmusokat. Ezeket a mechanizmusokat szélesebb kontrollrendszerekbe kell integrálni.

Végrehajtási szakasz

— Elsődlegesen a tagállamok felelősek azért, hogy a végrehajtás során figyelemmel kísérjék a Szociális Klímaalap felhasználását. Ez magában foglalja annak biztosítását, hogy valamennyi beruházás és intézkedés finanszírozása a szociális klímaterv szerint történjen, valamint hogy kettős finanszírozás feltárása esetén korrekciós intézkedéseket hozzanak.

— Elengedhetetlen, hogy a tagállamok a kettős finanszírozási esetek azonosítása és korrigálása érdekében rendszeres irányítási vizsgálatokat és ellenőrzéseket végezzenek, ideértve a végső kedvezményezettek szintjét is. A megállapításokat és a korrekciós intézkedéseket jelenteni kell a vezetői nyilatkozatokban és az ellenőrzések összefoglalóiban.

— Feltárási mechanizmusok. A tagállamoknak megbízható adatgyűjtési és keresztellenőrzési módszereket kell alkalmazniuk kontrollrendszereikben. Különösen az integrált informatikai rendszer használata javasolt annak biztosítása érdekében, hogy a más uniós alapokkal való átfedéseket gyorsan azonosítsák. A végső kedvezményezettek szintjén az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük a kettős finanszírozás hiányára vonatkozó önbevallások megfelelő kiegészítő információkkal való megerősítésére, például a rendelkezésre álló adatbázisokkal vagy a végső kedvezményezettek számviteli rendszerével való keresztellenőrzésre.

— Korrekciós intézkedések. A kettős finanszírozás azonosítása során a tagállamoknak visszafizettetési eljárásokat kell indítaniuk a pénzeszközök végső kedvezményezettektől való visszakövetelése érdekében. A kérdéses uniós programra vonatkozó szabályok szerint ki kell igazítani azt a finanszírozási forrást, amelynek vonatkozásában a finanszírozási határozatot utoljára hozták meg.

A Bizottság szerepe

A Bizottság felügyeleti szerepet tölt be, értékeli a szociális klímatervekben meghatározott kontrollintézkedések előzetes elhatárolását és megfelelőségét, valamint nyomon követi a végrehajtás során végrehajtott tagállami vizsgálatokat és ellenőrzéseket. Kiegészítő információkat kérhet és beavatkozhat, ha a tagállamok nem teszik meg a szükséges korrekciós intézkedéseket.

Kettős finanszírozás azonosítása esetén a Bizottság az uniós költségvetés védelme érdekében saját ellenőrzéseket végezhet és kikényszerítheti a pénzeszközök visszafizettetését.

e) ***Az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályoknak való megfelelés***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet (40) preambulumbekezdésében foglaltak szerint az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó intézkedésekhez és beruházásokhoz nyújtott támogatásnak meg kell felelnie az **állami támogatásokra** vonatkozó uniós szabályoknak.

Amennyiben a nemzeti hatóságok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek az uniós források felhasználását illetően, azok állami támogatásnak minősülnek, amennyiben az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt összes többi kritérium teljesül. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt kritériumok kumulatív jellege alapján, ha az egyik kritérium nem teljesül, az állami támogatás fennállása kizárható ([18]).

Például nem minősül állami támogatásnak az olyan tevékenységekhez nyújtott támogatás, amelyek nem gazdasági jellegűek (azaz amelyeket nem áruk vagy szolgáltatások piacon történő nyújtásához használnak fel). Ez lehet a helyzet például a háztartásoknak a lakás felújításához nyújtott támogatás esetében, feltéve, hogy azt nem adják bérbe, és nem használják más gazdasági tevékenységekre. Ugyanakkor, amennyiben a támogatást olyan tulajdonosok kapják, akik kiszolgáltatott helyzetű háztartásoknak adják bérbe ingatlanjukat, mérlegelni kell az állami támogatási szabályokat. Ilyen esetekben a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy az általános *de minimis* rendelet feltételeivel összhangban nyújtsanak ilyen támogatást, amely többek között előírja, hogy az egy vállalkozásnak nyújtott *de minimis* összegű támogatás teljes összege bármely hároméves időszak alatt nem haladhatja meg a 300 000 EUR-t ([19]).

Az állami támogatás ellenőrzése során az intézkedések és beruházások támogatását be kell jelenteni a Bizottságnak, amelynek jóvá kell hagynia azokat, mielőtt a tagállamok támogatást nyújtanának, kivéve, ha ezek az intézkedések és beruházások megfelelnek egy csoportmentességi rendelet alkalmazandó feltételeinek, különösen az EUMSZ 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló általános csoportmentességi rendeletnek, vagy a de minimis rendelet hatálya alá tartoznak.

Ennek alapján a tagállamokat felkérik, hogy a szociális klímatervekben minden egyes intézkedés és beruházás vonatkozásában:

— határozzák meg, hogy az intézkedéshez vagy beruházáshoz nyújtott támogatás az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül-e[10], vagy

— határozzák meg, hogy az intézkedéshez vagy beruházáshoz nyújtott támogatás egy csoportmentességi rendelet, különösen az általános csoportmentességi rendelet vagy általános *de minimis* program hatálya alá tartozó meglévő állami támogatási programon alapul-e, vagy az állami támogatásról szóló bizottsági határozattal jóváhagyták-e (a program hivatkozási száma beillesztendő) vagy,

— határozzák meg, hogy az intézkedés vagy beruházás új állami támogatási intézkedést eredményez-e, biztosítva az arra vonatkozó magyarázatot, hogy az megfelel-e egy csoportmentességi rendelet vagy az általános csoportmentességi rendelet feltételeinek (feltüntetve annak konkrét cikkét), vagy az általános *de minimis* rendelet feltételeinek, vagy

— határozzák meg, hogy az intézkedéshez vagy beruházáshoz be kell-e jelenteni az állami támogatást, és amennyiben igen, jelöljék meg, hogy a tagállam mikor tervezi előzetesen bejelenteni vagy bejelenteni a Bizottságnak a tervezett intézkedést vagy beruházást, valamint azt az alkalmazandó állami támogatási eszköz részleteit, amely biztosítja annak belső piaccal való összeegyeztethetőségét.

Megjegyzendő, hogy az 1370/2007/EK rendelet rendelkezéseinek betartása esetén a szárazföldi szállítás terén biztosítandó közszolgáltatási kötelezettségek ellentételezése mentesül az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti, a Bizottságnak történő előzetes bejelentési kötelezettség alól ([20]).

Ha egy tagállam nem biztos abban, hogy az intézkedés vagy beruházás tartalmaz-e állami támogatást, vagy összeegyeztethető-e az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokkal, az ügyben konzultálnia kell a Bizottsággal.

A tagállamok az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése alapján kötelesek bejelenteni a Bizottságnak az állami támogatási intézkedéseket, mielőtt azokat odaítélnék.

([18]) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) további iránymutatást – és példákat – nyújt arra vonatkozóan, hogy mely intézkedések minősülhetnek állami támogatásnak, tükrözve a 2016-ig tartó időszak tapasztalatait. Emellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó, állami támogatásokra vonatkozó irányadó sablonok példákkal szolgálnak azon esetek megkülönböztetésére, amelyek támogatásnak minősülnek és amelyek nem, valamint tájékoztatást nyújt a potenciálisan alkalmazandó állami támogatási eljárásokról és eszközökről, különösen a következőkről:
- Irányadó sablon: Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyeletésére többek között a megújuló energia és az energiahatékonyság támogatásával nyújtott támogatás.
- Irányadó sablon: Az épületek energiahatékonysága.
- Irányadó sablon: A kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású közúti járművek beszerzéséhez járó támogatás.

([19]) A Bizottság (EU) 2023/2831 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L, 2023/2831, 2023.12.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) További iránymutatás elérhető a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról szóló 1370/2007/EK rendeletre vonatkozó értelmező iránymutatásokról szóló bizottsági közleményben (HL C 222, 2023.6.26., 1. o.).

Amennyiben egy tagállam a csoportmentességi rendelet vagy a *de minimis* rendelet alapján nyújt állami támogatást, a tagállam felelőssége, hogy biztosítsa a valamennyi vonatkozó rendelkezésnek való megfelelést ([21]).

f) ***A közbeszerzési szabályok betartása***

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás érdekében, valamint az Alap teljesítményalapúságával összhangban egyedi szabályokat kell megállapítani a költségvetési kötelezettségvállalásokra, a kifizetésekre, a felfüggesztésre és a pénzeszközök visszafizettetésére, valamint a pénzügyi támogatással kapcsolatos megállapodások megszüntetésére vonatkozóan. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy az Alap által támogatott intézkedésekkel kapcsolatos pénzeszközök felhasználása megfeleljen az annak alkalmazására vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályoknak, ideértve a közbeszerzési és a közúti közlekedés terén biztosítandó közszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó jogszabályokat ([22]). A tagállamok kötelesek továbbá belső kontrollrendszereket létrehozni, hogy bizonyosságot nyújtsanak e megfelelésről.

A kontrollrendszer kialakítása során a nemzeti hatóságoknak fel kell mérniük a különböző intézkedések eredendő kockázatait, és értékelniük kell, hogy a mérföldkövekhez és célértékekhez hozzájáruló tevékenységek és a közbeszerzési eljárások közötti közvetlen kapcsolat révén alkalmazhatók-e a közbeszerzési rendelkezések, valamint a megfelelő kockázatértékelés alapján elvégzendő ellenőrzések mértékét.

A közbeszerzési szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében javasolt intézkedéseknek arányosnak kell lenniük az azonosított kockázatokkal, és a megbízható kontrollrendszer meglétét a kijelölt ellenőrző szervek által elvégzett rendszerellenőrzésekkel kell megerősíteni. Bizonyosság szerezhető más alapokkal kapcsolatos ellenőrzési munkából is, feltéve, hogy a közbeszerzés kontrollrendszere megegyezik a Szociális Klímaalaphoz használt rendszerrel.

Tekintettel a Szociális Klímaalap jellegére, nevezetesen arra, hogy a kifizetések mérföldkövek és célértékek teljesítéséhez kapcsolódnak, nincs követelmény a végrehajtott intézkedésekhez kapcsolódó valamennyi közbeszerzési eljárás ellenőrzése tekintetében. Mindazonáltal, amennyiben közvetlen kapcsolat áll fenn a mérföldkövekhez és célértékekhez hozzájáruló tevékenységek és a közbeszerzési eljárások között, a nemzeti hatóságoknak egyértelmű eljárásokat kell kialakítaniuk annak érdekében, hogy kockázatértékelés útján meghatározzák a közbeszerzési eljárás során elvégzendő munka mértékét, ideértve a szerződések végrehajtási szakaszát is.

A feltárt vagy a nemzeti hatóságoknak bejelentett közbeszerzési szabálytalanságokat akkor állapítják meg, amennyiben közvetlen kapcsolat áll fenn a tevékenységek és a szabálytalan közbeszerzési eljárások között. Egyértelmű közvetlen kapcsolat áll fenn például akkor, amikor az épületfelújítással kapcsolatos közbeszerzési szerződésben szabálytalanságot tárnak fel, amennyiben a vonatkozó beruházás a tervben energetikai felújításra irányul.

Amennyiben a nemzeti szervek (vagy a Bizottság) közbeszerzési szabálytalanságokat tárnak fel, arányos korrekciókat kell végrehajtani az EU pénzügyi érdekeinek védelme, valamint az uniós és nemzeti jognak való megfelelés biztosítása érdekében.

Amennyiben a közbeszerzési eljárás szabálytalanságának jellege miatt nem lehet pontosan számszerűsíteni a pénzügyi hatásokat, átalánykorrekciót kell alkalmazni a megfelelő alapon. A pénzügyi korrekciók továbbá csak akkor alkalmazhatók, ha a szabálytalanság pénzügyi hatással van vagy lehet az uniós költségvetésre. A Bizottság úgy véli, hogy az egyéb uniós alapokra vonatkozó iránymutatások ([23]) alkalmasak az arányos korrekció meghatározására.

([21]) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) további iránymutatást – és példákat – nyújt arra vonatkozóan, hogy mely intézkedések minősülhetnek állami támogatásnak, tükrözve a 2016-ig tartó időszak tapasztalatait. Emellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó, állami támogatásokra vonatkozó irányadó sablonok példákkal szolgálnak azon esetek megkülönböztetésére, amelyek támogatásnak minősülnek és amelyek nem, valamint tájékoztatást nyújt a potenciálisan alkalmazandó állami támogatási eljárásokról és eszközökről, különösen a következőkről:
— Irányadó sablon: Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyeletésére többek között a megújuló energia és az energiahatékonyság támogatásával nyújtott támogatás.
— Irányadó sablon: Az épületek energiahatékonysága.
— Irányadó sablon: A kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású közúti járművek beszerzéséhez járó támogatás.

([22]) Az 1370/2007/EK rendelet megállapítja a közúti közlekedésre vonatkozó közszolgáltatási szerződések kötelező pályáztatásának elvét. E rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett az illetékes hatóságok a közszolgáltatási kötelezettségek előírásakor vagy ilyen kötelezettségek ellátására vonatkozó szerződés megkötése esetén ellentételezik a közszolgáltatóknál felmerült költségeket, és/vagy kizárólagos jogokat biztosítanak a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése fejében.

([23]) A Bizottság 2019. május 14-i határozata az Unió által megosztott irányítás keretében finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatás meghatározásáról.

A pénzügyi korrekció alapjának meghatározásakor a nemzeti hatóságoknak meg kell állapítaniuk az érintett intézkedéssel, valamint a kapcsolódó mérföldkövekkel és célértékekkel kapcsolatos szabálytalanság jellegét és súlyosságát. A legsúlyosabbnak tekintett jogsértéseknek (pl. amelyek az említett iránymutatások alapján 100 %-os korrekciót eredményeznének) elvben a vonatkozó mérföldkövekhez/célértékekhez kapcsolódó, azok alapjául szolgáló kiadások teljes korrekcióját kell eredményezniük. A nemzeti hatóságoknak képesnek kell lenniük annak bizonyítására, hogy a korrekciókat a megfelelő alapon végrehajtották, és azok arányosak voltak a feltárt jogsértéssel.

IX. **Digitális rendszer, a pénzügyi allokáció végső kedvezményezettjeire vonatkozó adatok gyűjtése és tárolása**

A tagállamoknak irányítási és kontrollrendszereik részeként hatékony rendszert kell fenntartaniuk az ellenőrzési nyomvonalhoz szükséges valamennyi információ és dokumentum megőrzésére.

A tagállamoknak a költségvetési rendelet 133. cikkével összhangban nyilvántartást kell vezetniük, amely nyilvántartás hivatkozási pontja az adott intézkedés vagy beruházás szempontjából releváns, a Bizottság által végrehajtott fizetési művelet.

a) ***Az intézkedések és beruházások végrehajtásával kapcsolatos releváns információk nyilvántartására szolgáló egységes digitális rendszer***

A szabályozási követelményekkel összhangban a tagállamokat arra ösztönzik, hogy hozzanak létre egységes digitális rendszert az intézkedések és beruházások nyilvántartásba vételére és nyomon követésére. E digitális rendszer a Szociális Klímaalap nemzeti irányítási és kontrollkörnyezetének a szociális klímatervek átlátható, hatékony és elszámoltatható végrehajtása érdekében létrehozott kulcsfontosságú eleme.

A rendszert validált nemzetközi digitális fejlesztési módszertan alapján kell kialakítani, amelynek tartalmaznia kell az elektronikus rendszer részletes leírását, ideértve egy folyamatábrát (központi vagy közös hálózati rendszer vagy a rendszerekkel közötti kapcsolatokkal fennálló decentralizált rendszer). A tagállamokat arra is ösztönzik, hogy szociális klímaterveikben egyértelműen írják le az elektronikus rendszerek biztonságát, integritását és titoktartását biztosító eljárásokat.

A rendszerek kialakítása és funkcionalitása eltérhet egymástól, de jellemzően a következő funkciókkal kell rendelkezniük.

i. **Az intézkedések és beruházás nyilvántartásba vétele**: a végrehajtásra jóváhagyott és a szociális klímatervben szereplő valamennyi beruházás és intézkedés nyilvántartásba vételére és katalogizálására szolgáló modul, amely részletes információkkal szolgál minden egyes projektről, ideértve többek között a célkitűzéseket, ütemterveket, költségvetéseket, várható eredményeket, a támogatás végső kedvezményezettjét.

ii. **Nyomon követés és jelentéstétel**: a projektek előrehaladásának nyomon követésére szolgáló eszközök, ideértve a végrehajtás állapotát, a kifizetett pénzügyi hozzájárulásokat, valamint a mérföldkövek és célértékek megvalósítását. Ez lehetővé teszi a valós idejű nyomon követést, valamint bármely késedelem vagy probléma gyors azonosítását.

iii. **A mutatókra vonatkozó adatok**: az egyedi résztvevőkre vonatkozó adatok számítógépes rögzítése és tárolása, amelyekről – az egyéb kimeneti és eredménymutatókkal együtt – a háztartásokra vonatkozó közös mutatók részeként kell jelentést tenni.

iv. **Számviteli nyilvántartás vagy egyedi számviteli kódok,** amelyek a végső kedvezményezetteknek kifizetett pénzügyi támogatásnak vagy hozzájárulásnak felelnek meg.

v. **Adatelemzés és vizualizáció:** a projektteljesítményre vonatkozó adatok elemzésével és megjelenítésével kapcsolatos képességek, amelyek segíthetnek a tendenciák, minták és fejlesztésre szoruló területek azonosításában. Ez információkkal szolgálhat a döntéshozatalhoz és a szakpolitikai kiigazításokhoz.

vi. **Átláthatóság és elszámoltathatóság:** az átláthatóságot biztosító funkciók, például nyilvános eredménytáblák és nyílt hozzáférésű adatportálok, ahol a nyilvánosság és más érdekelt felek hozzáférhetnek a Szociális Klímaalap felhasználásra vonatkozó információkhoz. Ez növeli az elszámoltathatóságot és az alap kezelésébe vetett bizalmat.

vii. **Az egyéb nemzeti és uniós rendszerekkel való interoperabilitás**: az egyéb nemzeti rendszerekkel (pl. közbeszerzés, pénzügyi irányítás) és az uniós platformokkal (pl. Kohesio, az uniós pénzügyi átláthatósági rendszer, az Arachne adatbázis, stb.) való interoperabilitás biztosítására, a koherencia biztosítása és az információcsere előmozdítására vonatkozó képesség.

A tagállamokat arra ösztönzik, hogy alkalmazzák és igazítsák ki a meglévő digitális rendszereket, például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vagy a kohéziós politikai programok alkalmazandó rendszereit, hogy áttekintést nyerjenek az ezen eszközökből finanszírozott valamennyi intézkedésről, nagyobb komplementaritást érjenek el, valamint szigorúan nyomon kövessék ugyanazon projektek kettős finanszírozásának elkerülését. Ha új rendszert kell kifejleszteni, elengedhetetlen, hogy azt integrálják a meglévő eszközökkel annak érdekében, hogy részletes információk álljanak rendelkezésre például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében finanszírozott projektekről, továbbá hogy ezeket össze lehessen hangolni a szociális klímaterv keretében kidolgozandó beruházásokkal.

b) ***A tagállamok és a Bizottság közötti hivatalos elektronikus adatcsererendszer alkalmazása***

A hatékony és biztonságos adatcsere biztosítása érdekében a Bizottság külön erre a célra szolgáló modult telepített az SFC2021 rendszerbe a szociális klímatervekhez kapcsolódó valamennyi ügylet kezelésére. E rendszert már használni fogják a szociális klímatervek benyújtására, majd a Bizottság és a tagállamok közötti hivatalos kommunikációra a szociális klímatervek tekintetében (módosítások, kifizetések, jelentéstétel, stb.).

Általánosságban az SFC2021 SCP modell a következőket fogja tartalmazni:

a) interaktív formanyomtatványok vagy a rendszer által rögzített adatok alapján automatikusan előre kitöltött formanyomtatványok;

b) automatikus számítások, amelyek csökkentik a felhasználók által végzett adatbeviteli munkát;

c) automatikus beágyazott kontrollok annak ellenőrzésére, hogy a továbbított adatok belsőleg következetesek-e és megfelelnek-e az alkalmazandó szabályoknak;

d) az SFC2021 felhasználóit figyelmeztető, a rendszer által generált jelzések arra vonatkozóan, hogy bizonyos műveletek elvégezhetők-e vagy sem;

e) a rendszerben feldolgozott információk online állapotkövetése;

f) a múltbeli adatok rendelkezésre állása egy adott programra vonatkozóan bevitt valamennyi információ tekintetében;

g) a 910/2014/EU rendelet szerinti kötelező elektronikus aláírás rendelkezésre állása, amelyet bírósági eljárásokban bizonyítékként fogadnak el.

A rendszer megfelelő adminisztrációjának biztosítása érdekében megfelelő információtechnológiai biztonságpolitikát kell nemzeti szinten bevezetni az SCF2021 tekintetében. A rendszert használó személyzetre kiterjedő politikának összhangban kell lennie a vonatkozó uniós szabályokkal, különös tekintettel az (EU, Euratom) 2017/46 bizottsági határozatra ([24]) és annak végrehajtási szabályaira. E célból minden egyes tagállamnak össze kell állítania és fenn kell tartania azon kijelölt személyek jegyzékét, akik az SFC2021-re vonatkozó biztonságpolitika nemzeti szinten történő meghatározásáért, fenntartásáért és megfelelő alkalmazásának biztosításáért felelnek ([25]). Ezek a személyek a rendszer keretében kezelt más alapok esetében is elláthatják ugyanezeket a feladatokat.

Alapvetően a tagállamok felelnek azért, hogy naprakészen tartsák a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet szerinti bizonyos feladatok végrehajtására érdekében azonosított jegyzéket, valamint hogy ellenőrizzék az azokat benyújtó személytől eltérő személyek által benyújtott információkat. Emellett kötelesek lesznek biztosítani a tagállam SFC2021-hez automatikusan kapcsolódó irányítási és kontrollrendszerein keresztüli szétválasztására vonatkozó intézkedéseket. Végül, a 2002/58/EK irányelvnek, az (EU) 2016/679 rendeletnek és az (EU) 2018/1972 irányelvnek megfelelően a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk az egyének személyes adatai és a jogi személyek üzleti titkai védelmének tiszteletben tartására vonatkozó rendelkezések biztosítása érdekében.

Konkrétabban, a nemzeti hatóságoknak naprakész dokumentációt kell készíteniük, amely meghatározza, hogy az egyéb nemzeti, regionális vagy helyi számítógépes rendszerek miként kapcsolódnak egy műszaki interfészen keresztül az SFC2021-hez, például adatcsere céljából. Összhangban az SFC2021 biztonsági követelményeivel a dokumentációnak ki kell terjednie az említett rendszerekre vonatkozó biztonsági intézkedésekre is. Konkrétan a következőkre kell kiterjednie:

i. fizikai biztonság;

ii. az adathordozók és a hozzáférés ellenőrzése;

iii. az adattárolás ellenőrzése;

iv. a hozzáférés ellenőrzése és jelszóellenőrzés;

v. nyomon követés;

vi. összekapcsolás az SFC2021-gyel;

([24]) A Bizottság (EU, Euratom) 2017/46 határozata (2017. január 10.) az Európai Bizottság kommunikációs és információs rendszereinek biztonságáról.

([25]) A nemzeti kapcsolattartó személy által elvégzendő feladatok részletes jegyzékét a közös rendelkezésekről szóló rendelet XV. melléklete határozza meg.

vii. hírközlési infrastruktúra;

viii. emberierőforrás-menedzsment a munkaerő alkalmazása előtt, alatt és után;

ix. a biztonsági események kezelése.

Tekintettel a Szociális Klímaalap és a kohéziós politikai alapok iránti igények hasonlóságára, a közös rendelkezésekről szóló rendelet XV. melléklete tartalmazza a közös SFC2021 rendszer használatával kapcsolatos kötelezettségek átfogó jegyzékét. A Bizottság szolgálatai biztosítják majd a tagállamok által gyűjtendő adatokra vonatkozó műszaki előírásokat.

c) ***A végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok gyűjtése, rögzítése és tárolása***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében a nemzeti hatóságok kötelesek egy elektronikus rendszerben szabványosított adatkategóriákat, valamint a szociális klímaterv végrehajtása szempontjából néhány egyéb kulcsfontosságú elemet összegyűjteni, rögzíteni és tárolni, valamint ezekhez a végső kedvezményezettek számára hozzáférést biztosítani. A tárolt adatok hozzáférhetőségének biztosítása érdekében adattovábbításokat kell végrehajtani az interaktív felhasználói felületen (azaz webalkalmazáson) vagy előzetesen meghatározott protokollokat alkalmazó műszaki interfészen (azaz webszolgáltatásokon) keresztül, amely automatikus adatszinkronizálást és -továbbítást tesz lehetővé a tagállami információs rendszerek és a bizottsági SFC2021 között.

Minimumkövetelményként a következő adatokat kell gyűjteni:

— a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettjeinek neve (amely alatt a Szociális Klímaalapból származó támogatást nyújtó hatósággal szerződéses jogviszonyba lépő és a pénzügyi allokációban közvetlenül részesülő személy vagy szervezet értendő) ([26]), héaazonosító számuk vagy adóazonosító számuk, valamint az Alapból származó pénzügyi allokációk összege,

— a szerződő fél vagy felek és az alvállalkozó vagy alvállalkozók neve és héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, valamint a szerződés vagy a szerződések értéke, amennyiben a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettje a közbeszerzésre vonatkozó uniós vagy nemzeti jog szerinti ajánlatkérő szerv,

— a pénzügyi allokációk kedvezményezettje, illetve a szerződő fél vonatkozásában az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([27]) 3. cikkének (6) bekezdésében meghatározott tényleges tulajdonos vagy tulajdonosok vezeték- és utóneve(i), születési dátuma, héaazonosító száma vagy adóazonosító száma,

— az Alap keretében végrehajtott intézkedések és beruházások jegyzéke, ezen intézkedések és beruházások közfinanszírozásának teljes összegével együtt, feltüntetve az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb alapok keretében kifizetett pénzeszközök összegét.

X. **Bizonyosság, ellenőrzés és kontroll**

A mérföldkövekre és célértékekre, valamint a kapcsolódó kifizetésekre vonatkozó bizonyosság megszerzése érdekében a Bizottság a következő ellenőrzési tevékenységeket fogja végrehajtani.

A **mérföldkövek és célértékek megvalósításának (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz modellje szerinti)** ellenőrzései.	Évente, kockázatértékelés alapján, a kifizetési kérelmek (a vezetői nyilatkozatokkal együtt történő), valamint az ellenőrzések éves összefoglalójának benyújtása után. Az ellenőrzés értékelni fogja a teljesítés szintjét, a mérföldkő és/vagy célérték megvalósítását, valamint az intézkedés elérését. A szociális klímaterv értékelésének alapját minden egyes szociális klímaterv tekintetében ellenőrizni kell. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz tekintetében az éves ellenőrzési tervnek legalább tagállami szintű éves látogatást kell célul kitűznie.

([26]) A tömegközlekedéshez utalványt kapó háztartások például végső kedvezményezettnek minősülnének. Ugyanakkor végső kedvezményezettnek minősülne a járművek vásárlásához támogatásban részesülő közintézmény.

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről.

Emellett az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a Bizottság a következő ellenőrzési tevékenységeket fogja elvégezni.

Rendszerellenőrzések: szabályszerűségi és tematikus ellenőrzések (többek között olyan területeken, mint a kettős finanszírozás, az állami ellenőrzés, a közbeszerzés, az összeférhetetlenség, a korrupció, a csalás). Ezek a tagállami szinten bevezetett **rendszerek** ellenőrzései (a szociális klímatervet végrehajtó szervek, a bevezetett kulcsfontosságú követelmények megfigyelése, a kedvezményezettekkel kapcsolatos egyszerűsítési intézkedések végrehajtására vonatkozó horizontális követelmény).	Évente, kockázatértékelés alapján. Az ilyen ellenőrzést a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendeletnek az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 21. cikke és az arra közvetetten hivatkozó egyéb cikkek (pl. 17. cikk) írják elő. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz tapasztalatai azt mutatják, hogy ezeket az ellenőrzéseket korán kell elvégezni, mert ellenkező esetben fennáll a bizonyosságszerzési hiány kockázata, amelyet ezt követően nagyon nehéz lezárni. Különösen azokban a távoli esetekben, amikor az ellenőrző hatóságok korábban nem vettek részt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vagy a kohéziós politika végrehajtásában, rendszerellenőrzést hajtanak végre annak értékelésére, hogy az ellenőrző hatóságok készen állnak-e a szociális klímaterv feldolgozására.

a) ***Az irányítási és kontrollrendszerek értékelése***

A tagállamok a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet III. mellékletében meghatározott kulcsfontosságú követelmények alapján kötelesek elvégezni a rendszerek és műveletek megfelelő és független ellenőrzését.

A rendszerellenőrzéseknek magukban kell foglalniuk a műveletek és ügyletek megfelelő szintű kontrolltesztelését is. A **kontrollok rendszer- és működési ellenőrzések során alkalmazott tesztelésére vonatkozó mintanagyság** meghatározásához használt módszertan várhatóan összhangban van a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokkal.

E tesztelések– más minőségi elemekkel és ellenőrzési eljárásokkal együtt – képezik az érintett irányítási és kontrollrendszer értékelésének alapját.

Az ellenőrző hatóságnak először az egyes értékelési kritériumokra, majd minden egyes kulcsfontosságú követelményre, végül minden egyes hatóságra vonatkozóan le kell vonnia következtetéseit. Ez a lépésenkénti megközelítés lehetővé teszi számukra, hogy átfogó következtetést vonjanak le **az irányítási és kontrollrendszer működéséről. Az átfogó következtetések** az alábbi általánosan alkalmazható kategóriákat használják.

— **1. kategória – Jól működik. Nincs szükség vagy csak kisebb javításra van szükség**. Nincsenek hiányosságok vagy csak kisebb hiányosságok vannak. E hiányosságok nincsenek hatással vagy csekély hatással vannak az értékelt kulcsfontosságú követelmények / hatóságok / rendszer hatékony működésére.

— **2. kategória – Működik. Egyes területeken javításra van szükség.** Fennáll egy vagy több (nem súlyos) hiányosság. Ezek a hiányosságok mérsékelt hatással vannak az értékelt kulcsfontosságú követelmények / hatóságok / rendszer hatékony működésére. Az ellenőrzött szerv számára végrehajtandó ajánlások kerültek megfogalmazásra.

— **3. kategória – Részben működik. Jelentős javításra van szükség.** Egy vagy több olyan súlyos hiányosság áll fenn, amely az alapokat szabálytalanság kockázatának teszi ki. Az értékelt kulcsfontosságú követelmények / hatóságok / rendszer működésére gyakorolt hatás jelentős. Az ellenőrzött szerv által végrehajtandó ajánlások kerültek megfogalmazásra annak érdekében, hogy jelentősen javuljon a rendszer működése.

— **4. kategória – Nem működik.** Számos olyan súlyos és/vagy széles körű hiányosság áll fenn, amely az alapokat szabálytalanság kockázatának teszi ki. A kulcsfontosságú követelmények / hatóságok / rendszer működésére gyakorolt hatás jelentős; az értékelt kulcsfontosságú követelmények / hatóságok / rendszer rosszul vagy egyáltalán nem működnek. Ajánlások kerültek megfogalmazásra annak érdekében, hogy az ellenőrzött szerv radikális javításokat vagy reformokat hajtson végre a rendszeren.

Az ellenőröknek szakmai megítélésük alapján kell levonniuk az egyes hatóságokra vonatkozó megfelelő következtetést, figyelembe véve minden egyéb rendelkezésre álló ellenőrzési bizonyítékot, ideértve adott esetben a kohéziós politikai programok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében végzett ellenőrzések releváns eredményeit is.

Az ellenőrző hatóságnak össze kell gyűjtenie és rögzítenie kell a megfelelő ellenőrzési bizonyítékokat, ideértve az összes munkadokumentumot, az abból eredő ellenőrzőlistákat, előzetes jelentéseket, valamint a hatóságokkal folytatott kontradiktórius eljárások dokumentációját.

Az irányítási és kontrollrendszerek működésével kapcsolatos eredmények alapján kell meghatározni **a műveletek ellenőrzésének** tesztelési mértékét annak érdekében, hogy megalapozott bizonyosságot nyújtsanak a Bizottságnak arról, hogy a **kifizetési kérelmekben** foglalt **mérföldkövek és célértékek** megvalósultak.

A rendszerek és műveletek ellenőrzésének befejezését követően az ellenőrző hatóságnak aktualizált eredménytáblát kell vezetni a hatóság általi bizonyosság szintjéről.

Az ellenőrző hatóságnak rendszeresen ellenőrzési jelentést kell készítenie a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokkal összhangban elvégzett ellenőrzések összefoglalójáról, és azt meg kell küldeni a vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóságnak. A jelentésnek ki kell terjednie az ellenőrzések hatókörére a kiadások összege és a vizsgált időszak tekintetében, a feltárt hiányosságok elemzésére és a meghozott korrekciós intézkedésekre.

Az ellenőrzési jelentésnek tartalmaznia kell továbbá egy ellenőrzési következtetést, amely megállapítja, hogy munkája révén az ellenőrző hatóság megalapozott bizonyosságot szerzett-e arról, hogy a kifizetési kérelemben szereplő mérföldkövek és célértékek megvalósultak. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban ennek az ellenőrzési jelentésnek kell kísérnie a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmet (további információkért lásd a kifizetési kérelem elkészítéséről szóló részt).

XI. **A pénzügyi támogatás csökkentése és visszafizettetések**

A tagállammal kötött kétoldalú megállapodás és a rendelet 21. cikkének (4) bekezdése értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő és a tagállam által nem korrigált és/vagy visszafizettetett csalás, korrupció vagy összeférhetetlenség esetén vagy a 19. cikk (1) bekezdésében említett kétoldalú megállapodásokból eredő valamely kötelezettség súlyos megsértése esetén a Bizottság jogosult arányosan csökkenteni az Alapból nyújtott támogatást és visszafizettetni az uniós költségvetést illető bármely összeget.

A visszafizettetés vagy csökkentés összegének meghatározása során a Bizottság referenciaként az érintett konkrét intézkedés vagy beruházás mérföldköveire és célértékeire vonatkozó kifizetési értékeket, vagy több érintett intézkedés és/vagy beruházás esetében a vonatkozó mérföldkövek és célértékek kifizetési értékeinek arányos részét veszi alapul. Ennek célja az arányosság elvének tiszteletben tartása és az EU pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció vagy összeférhetetlenség, illetve kötelezettségszegés súlyosságának figyelembevétele.

Csalás esetén azonban az összegek teljes pénzügyi korrekcióját mind a nemzeti, mind az uniós költségvetés szintjén alkalmazni kell, függetlenül az arányossági szempontoktól.

A támogatás csökkentése tekintetében a következő elemeket kell figyelembe venni:

— a súlyos hiányosságok jelentősége az irányítási és kontrollrendszer egészének összefüggésében,

— a súlyos hiányosságok gyakorisága és mértéke,

— az uniós költségvetést érő veszteség mértéke.

Az ügy a következők közül egyet vagy többet érinthet: csalás, lényeges hibák, szabálytalanságok, a jogi kötelezettségek be nem tartása az odaítélési eljárás során, a jogi kötelezettségek be nem tartása a támogatás végrehajtása során, az intézkedés nem megfelelő végrehajtása, helytelen adatszolgáltatás, stb.

Ha extrapolált pénzügyi korrekciókat kell alkalmazni, a pénzügyi korrekció meghatározása céljából a reprezentatív minta vizsgálatának eredményeit extrapolálni kell a célértékek és mérföldkövek sokaságának fennmaradó részére, amelyből a mintát vették.

Amennyiben átalánykorrekciót kell alkalmazni, az alkalmazás átláthatóságának és kiszámíthatóságának biztosítása érdekében azok szintjét a következőképpen kell meghatározni:

a) amennyiben a súlyos hiányosságok annyira alapvetőek, gyakoriak vagy kiterjedtek, hogy a rendszert teljesen ellehetetlenítve az összes érintett kiadás jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztatják, **100 %-os átalányt kell alkalmazni**;

b) amennyiben a súlyos hiányosságok meglehetősen gyakoriak és kiterjedtek, ezáltal a rendszert érintő rendkívül súlyos hibát eredményezve az érintett kiadások nagyon nagy arányának jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztatják, **50 %-os átalányt kell alkalmazni**;

c) amennyiben a súlyos hiányosságok annyira gyakoriak és kiterjedtek, hogy a rendszert érintő súlyos hibát eredményezve az érintett kiadások nagyon nagy arányának jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztatják, **25 %-os átalányt kell alkalmazni**;

d) amennyiben a súlyos hiányosságok a rendszer nem teljes körű működésének vagy a rendszer gyenge vagy ritka működésének tulajdoníthatók úgy, hogy az az érintett kiadások nagy arányának jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztatja, **10 %-os átalányt kell alkalmazni**;

e) amennyiben a súlyos hiányosságok a rendszer következetlen működésének tudhatók be úgy, hogy az az érintett kiadások jelentős arányának jogszerűségét és szabályszerűségét kockáztatja, **5 %-os átalányt kell alkalmazni**.

Amennyiben az illetékes hatóságoknak az egyik ellenőrző kampányban alkalmazott csökkentést követő korrekciós intézkedések elmulasztása miatt ugyanazon súlyos hiányosságokat a következő ellenőrzési munkák során is megállapítják, a súlyos hiányosságok tartós fennállása miatt a korrekció mértéke legfeljebb a következő magasabb kategóriának megfelelő mértékig megnövelhető.

A Bizottság lehetőséget biztosít a tagállamnak arra, hogy a csökkentés végrehajtását megelőzően észrevételeket tegyen. Bármely észrevételt a támogatás csökkentéseiről szóló végleges határozat meghozatala előtt részletesen elemezni kell.

Amennyiben az átalány mértéke a fent felsorolt elemek és a tagállam által tett észrevételek figyelembevételét követően aránytalannak bizonyul, a korrekció mértéke csökkenthető.

XII. **A Szociális Klímaalap értékelése és a szociális klímatervek megfelelőségének értékelése**

a) ***A Szociális Klímaalap értékelése***

A Bizottság köteles két értékelést elvégezni a Szociális Klímaalap tekintetében. A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 27. cikke előírja, hogy a Bizottság két évvel a szociális klímatervek végrehajtásának kezdetét követően elvégzi a Szociális Klímaalap végrehajtására és működésére vonatkozó első értékelést ([28]), valamint egy *utólagos* értékelést 2033 végéig. Az egyes tagállamok által elvégzett kétévenkénti eredményjelentések (lásd ezen iránymutatás IV.c. szakaszát) fontos információforrásként szolgálnak a Bizottság által elvégzendő értékelésekhez.

A Bizottság által elvégzendő első értékelés figyelembe veszi az összes rendelkezésre álló releváns információt. A félidős értékelés korai szabályozási határideje (azaz két évvel a szociális klímatervek végrehajtásának kezdete után) igen valószínűvé teszi, hogy az intézkedések végrehajtása csak kezdeti vagy közbenső szakaszban van. Ebben az összefüggésben a tagállamok 2027. március 15-ig esedékes első eredményjelentései kulcsfontosságú információforrásként szolgálnak majd az előrehaladás méréséhez és a kezdeti intézkedések és beruházások eredményeinek értékeléséhez, különös tekintettel az Alap célkitűzéseihez való hozzájárulásukra.

A Bizottság idejekorán mérlegelni fogja az érintett érdekelt felekkel való konzultációt annak érdekében, hogy kiegészítő adatokat gyűjtsön az Alap végrehajtásáról. Az Alap végrehajtásáról és az elért első eredményekről nemzeti szinten végrehajtott valamennyi egyéb átfogó elemzést is figyelembe kell venni. Ez utóbbinak legkésőbb 2027 közepére rendelkezésre kell állnia, hogy beépüljön a Bizottság félidős értékelésébe, és adott esetben bizonyítékokat szolgáltasson a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet módosítására irányuló javaslatokhoz.

A Bizottság 2033 végéig utólagos értékelést fog végezni, amely átfogó értékelést nyújt a Szociális Klímaalapról, ideértve az Alap hatásáról szóló információkat is ([29]).

Emellett a szociális klímatervekben foglalt intézkedések és beruházások hosszabb távú hatásának értékelése érdekében a tagállamokat arra ösztönzik, hogy az Alap élettartama alatt legalább egyszer, és lehetőleg 2032 vége előtt végezzék el a Szociális Klímaalap által finanszírozott nemzeti intézkedéseik és beruházásaik hatására vonatkozó saját értékeléseiket, figyelembe véve a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. mellékletében felsorolt közös mutatókat, lehetővé téve a Bizottság számára, hogy ezeket az eredményeket figyelembe vegye az Alap utólagos értékelése során.

([28]) Lásd a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 27. cikkét.

([29]) Vö. az (EU) 2023/955 rendelet 27. cikkének (3) bekezdésével: *„A Bizottság 2033. december 31-ig független utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. Az utólagos értékelő jelentés az Alap átfogó értékeléséből áll, és információt tartalmaz annak hatásáról.”*

Míg az ilyen értékelések végrehajtásáért és koordinálásáért a tagállami hatóságok felelősek, a kérdéseket és a bevált gyakorlatok cseréjét a Bizottság által létrehozott rendszeres fórumon tárgyalják meg, hogy megvitassák a Szociális Klímaalap keretében végzett nyomonkövetési és értékelési tevékenységeket. Emellett a Bizottság meg fogja vizsgálni a módszertani és technikai támogatás biztosításának és az erőforrások rendelkezésre bocsátásának módjait (például a kontrafaktuális hatásértékelések tekintetében).

b) ***A szociális klímatervek megfelelőségének értékelése***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet18. cikkének (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően 2029. március 15-ig a tagállamok a Bizottságnak jelentést nyújtanak be, amelyben értékelik a szociális klímatervek megfelelőségét az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az adott tagállamban az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv hatálya alá vonásából eredő tényleges közvetlen hatásai tekintetében. Ezt a jelentéstételt a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkének (1) bekezdése értelmében a 2029. március 15-ig esedékes kétévenkénti jelentéssel együtt és annak részeként kell elkészíteni.

c) ***A beruházások fenntarthatósága***

A tagállamoknak a beruházások hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához szükséges biztosítékokat kell bevezetniük, például az új, szociális vagy megfizethető energiahatékony lakások infrastruktúrájának kiépítése vagy az épületek szociális vagy megfizethető energiahatékony lakások céljából történő átalakítása tekintetében.

XIII. **Tájékoztatás, kommunikáció és láthatóság**

a) ***Láthatóság és a végső kedvezményezettek számára biztosított tájékoztatás***

A tagállamoknak tájékoztatniuk kell az Alap végső kedvezményezettjeit a támogatás eredetéről, akkor is, ha közvetítőkön keresztül részesülnek a támogatásban. A kedvezményezetteknek nyújtott e tájékoztatásnak magában kell foglalnia azt, hogy az intézkedés és beruházás végrehajtásával kapcsolatos, a kedvezményezetteknek szánt dokumentumokon és kommunikációs anyagokon feltüntetik az európai emblémát és egy megfelelő, „*Az Európai Unió – Szociális Klímaalap támogatásával*” szövegű finanszírozási nyilatkozatot az európai embléma használatára vonatkozó, ezen iránymutatás 3. mellékletében meghatározott műszaki előírásoknak megfelelően.

A koordináló hatóságnak vagy a kijelölt illetékes végrehajtó hatóságnak a lehető leghamarabb, de legkésőbb a szociális klímatervet jóváhagyó határozatot követő hat hónapon belül ([30]) aktiválnia kell a szociális klímatervről szóló nemzeti honlapját. A honlapot rendszeresen frissíteni kell a szociális klímaterv hatálya alá tartozó intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó információkkal, a terv célkitűzéseivel, tevékenységeivel, elérhető finanszírozási lehetőségeivel és eredményeivel. A honlapon szerepeltetni kell a szociális klímaterveket (az eredetileg jóváhagyott verziót és a későbbiekben módosított verziókat) a tervet jóváhagyó bizottsági végrehajtási határozatot, a terv módosításairól szóló bizottsági végrehajtási határozatokat, a Bizottság folyósítási határozatait, a Bizottság és a tagállam közötti, egyedi jogi kötelezettségvállalásokat képező megállapodásokat, valamint a terv kisebb módosításairól szóló esetleges értesítéseket.

A koordináló hatóságnak naprakészen kell tartaniuk ezt a honlapot az új releváns dokumentumok felvitelével. A honlapot továbbá arra is fel kell használnia, hogy közzétegye a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkének (1) bekezdésében előírt kétévenkénti tagállami jelentéseket, valamint az Alap működése és az elért eredmények tekintetében nemzeti szinten végrehajtott elemzéseket vagy értékeléseket.

A potenciális végső kedvezményezettekkel és célcsoportokkal való közvetlen kapcsolattartás érdekében a tagállamoknak automatikus értesítési és feliratkozási rendszert, valamint ehhez kapcsolódó közösségimédia-jelenlétet kell kialakítaniuk. Ennek a közösségimédia-jelenlétnek és a szerepvállalásnak lehetővé kell tennie a potenciális végső kedvezményezettek számára, hogy pályázzanak és időben frissítéseket kapjanak.

A végrehajtó hatóságoknak kérésre az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek rendelkezésére kell bocsátaniuk kommunikációs és láthatósági anyagokat, ideértve a végső kedvezményezetteknek szánt anyagokat is. Az Uniónak jogdíjmentes, nem kizárólagos és visszavonhatatlan engedélyt kell adni az ilyen anyagok és az azokhoz fűződő minden korábbi meglévő jogosultság használatára. Ez nem járhat jelentős többletköltségekkel vagy jelentős adminisztratív teherrel a végső kedvezményezettek vagy a végrehajtó hatóságok számára.

([30]) A hathónapos határidő összhangban van az uniós kohéziós alapok irányító hatóságainak a közös rendelkezésekről szóló rendelet 49. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feladataival.

A támogatás végső kedvezményezettjeinek biztosítaniuk kell az uniós finanszírozás láthatóságát, különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítése során, azáltal, hogy koherens, hatékony és arányos módon célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

Ez a kötelezettség nem alkalmazandó, ha a támogatást természetes személyeknek nyújtják, vagy ha fennáll az üzleti szempontból érzékeny információk nyilvánosságra hozatalának kockázata (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 23. cikkének (2) bekezdése).

Az intézkedéseket és beruházásokat végrehajtó kedvezményezettek és szervek elismerik az Alapból nyújtott támogatást az alábbiak révén:

a) a kedvezményezett hivatalos honlapján, valamint közösségimédia-fiókjain a támogatás mértékével arányos rövid leírás közlése az intézkedésekről és beruházásokról, ideértve azok céljait és eredményeit, és kiemelve az Uniótól kapott pénzügyi támogatást;

b) az uniós támogatást kiemelő, jól látható nyilatkozat szerepeltetése az intézkedések és beruházások végrehajtására vonatkozó, a nyilvánosság vagy a résztvevők tájékoztatására szánt dokumentumokon és kommunikációs anyagokon.

b) ***A végső kedvezményezettekre, valamint a Szociális Klímaalap keretében végrehajtott intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó adatok közzététele***

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 23. cikkének (1) bekezdésével összhangban a koordináló hatóság vagy a végrehajtással megbízott kijelölt hatóság az (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([31]) 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint egyetlen honlapon, nyílt, géppel olvasható formátumban közzéteszik a megkövetelt referenciaadatokat (ezen iránymutatás láthatóságról és a végső kedvezményezettek számára biztosított tájékoztatásról szóló XIII.A. szakaszában említettek szerint). Ez lehetővé teszi az adatok válogatását, lekérdezését, kivonatolását, összehasonlítását és újrafelhasználását. A Bizottság módszertani útmutatót fog adni a formátumra és a struktúrára vonatkozóan annak érdekében, hogy az adatok a kommunikációs platformokon – többek között a Bizottság honlapjain – kompatibilisek és újrafelhasználhatók, illetve a nyilvánosság számára összesített módon könnyen hozzáférhetők legyenek.

A koordináló hatóság vagy a terv végrehajtásával megbízott kijelölt hatóság a honlapon közzéteszi a szociális klímatervben foglalt intézkedések és beruházások jegyzékét, és a jegyzéket rendszeres felülvizsgálat keretében naprakészen tartja. A jegyzéknek tartalmaznia kell az Alap keretében végrehajtott összes intézkedést és beruházást, meghatározva a Szociális Klímaalapból kapott finanszírozás teljes összegét, az ezen intézkedések és beruházások közfinanszírozásának teljes összegét (amely magában foglalja a szociális klímatervhez nyújtott nemzeti hozzájárulást), valamint az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb alapok keretében kifizetett pénzeszközök összegét.

A végső kedvezményezettnek történő folyósítást követően a lehető leghamarabb szerepeltetni kell a jegyzékben a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettjeire vonatkozó információkat (a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 21. cikkének (2) bekezdésében említettek szerint), figyelembe véve a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében meghatározott korlátozásokat. Amennyiben egyes végső kedvezményezettek számára végrehajtási aggályok, szabálytalanságok, ellenőrzési vagy pénzügyi problémák miatt nem folyósítják a pénzügyi allokációt, e végső kedvezményezetteket törölni kell a jegyzékből és ezeket nem kell szerepeltetni a jelentendő vagy a láthatósági és kommunikációs célokra felhasználandó célértékek számítása során.

A jegyzéknek a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettjeinek neve, héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, valamint az Alapból az egyes beruházásokhoz vagy intézkedésekhez kapott pénzügyi allokációk összege;

b) a szerződő fél vagy felek és az alvállalkozó vagy alvállalkozók neve és héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, valamint a szerződés vagy a szerződések értéke, amennyiben a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettje a közbeszerzésre vonatkozó uniós vagy nemzeti jog szerinti ajánlatkérő szerv;

c) annak a városnak, régiónak és országnak a helymeghatározási jelzése vagy földrajzi elhelyezkedése, ahol a műveletet végrehajtják.

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

A fenti jegyzékben említett információkat nem kell közzétenni, ha azok az alábbi konkrét kivételekre vonatkoznak:

— közvetlen jövedelemtámogatás a kiszolgáltatott helyzetű háztartások számára,

— a költségvetési rendelet 38. cikkének (3) bekezdésében felsorolt helyzetek, különösen: i. pénzügyi eszközök révén nyújtott, 500 000 EUR-nál alacsonyabb összegű pénzügyi támogatások, ii. ha a közzététel veszélyeztetheti az érintett személyeknek és szervezeteknek az Európai Unió Alapjogi Chartája által védett jogait és szabadságait, vagy ha sértheti a címzettek üzleti érdekeit, iii. amennyiben a szakmai alkalmasságuk alapján, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód és az összeférhetetlenség tilalmának elvét tiszteletben tartva kiválasztott külső szakértők javadalmazásáról van szó, iv. a költségvetési rendelet I. mellékletének 14.4. pontjában említett összeg alatti, nagyon alacsony értékű szerződések.

c) ***A szociális klímaterv kommunikációs stratégiája***

A nemzeti szociális klímaterv jóváhagyását követően a végrehajtó hatóságoknak vagy a nemzeti koordináló szervezetnek nemzeti kommunikációs stratégiát kell kidolgozniuk, amelynek vázlatát a szociális klímatervbe kell foglalniuk. A kommunikációs stratégia vázlatának a következő információkat kell tartalmaznia: célkitűzések, kulcsfontosságú üzenetek, célközönségek, kommunikációs tevékenységek/csatornák, tervezett költségvetés, kiválasztott kulcsfontosságú projektek, a Bizottsággal létrehozott koordináló intézkedések, valamint nyomon követés és értékelés. A stratégia végrehajtását a szociális klímatervet jóváhagyó bizottsági végrehajtási határozat elfogadását követően a lehető leghamarabb el kell kezdeni annak biztosítása érdekében, hogy a nyilvánosság tudatában legyen az uniós finanszírozás emberek mindennapi életére gyakorolt hatásával. A végrehajtó hatóságot arra ösztönzik, hogy teljesítse a 2021–2027-es időszakra vonatkozó uniós költségvetés keretében alkalmazandó kommunikációs minimumkövetelményeket ([32]).

Mivel a Szociális Klímaalap új eszköz, amely szorosan kapcsolódik az ETS2 bevezetéséhez, a kommunikációs stratégiának az ETS2 társadalmi hatásainak projekt- és tagállami szinten való kezelésével fel kell hívnia a figyelmet a Szociális Klímaalapnak a klímasemlegességre való, társadalmilag méltányos átállásához nyújtott hozzájárulására, és biztosítania kell annak elismerését. A nemzeti kommunikációs stratégiának meg kell határoznia a Bizottsággal és az adott országban és régióban működő bizottsági képviselettel közösen végrehajtott, valamint a helyi és regionális hatóságokkal, a gazdasági és szociális partnerek képviselőivel, az érintett civil társadalmi szervezetekkel, az ifjúsági szervezetekkel és egyéb érdekelt felekkel együtt és számukra végrehajtott kommunikációs intézkedések módját.

Mivel a szociális klímatervek többéves eszközök lesznek, a nemzeti kommunikációs stratégiának tartalmaznia kell egy kommunikációs tervet, amely meghatározza a szociális klímaterv jóváhagyását követő, a következő években végrehajtott jövőbeli kommunikációs tevékenységek jelzésére szolgáló éves tevékenységeket.

A tagállamok az inkluzivitás és az átláthatóság előmozdítása érdekében **„az érdekelt felek bevonására szolgáló platformokat”** is támogathatnak. E platformok segítenék a különféle nézőpontok összegyűjtését, valamint biztosítanák, hogy a különböző érintett csoportok igényeit megfelelően figyelembe vegyék. Túllépnek a nemzeti szinten képviselt érdekelt felekkel folytatott hivatalos konzultáción.

Végül, a stratégia hangsúlyt helyezhet a végrehajtó hatóság számára releváns azon konkrét beavatkozások és bevált gyakorlatok kiválasztására, amelyeket a hatóság aktívabban kíván népszerűsíteni és kommunikálni, és amelyekről a Bizottsággal összehangolt kommunikációt terveznek.

Az elvégzett kommunikációs munka megfelelő terjesztésének és elszámoltathatóságának biztosítása érdekében a végrehajtó hatóságokat arra ösztönzik, hogy évente legalább egyszer tájékoztassák a koordináló mechanizmust (lásd a végrehajtásról szóló III.a. szakaszt) a kommunikációs stratégia végrehajtásáról és eredményeiről, valamint a következő évben végrehajtani tervezett fő kommunikációs tevékenységekről.

A bevált gyakorlatok cseréje és a Szociális Klímaalaphoz kapcsolódó közös tevékenységek koordinálása érdekében a végrehajtó hatóságok kötelesek a Bizottság számára megadni a nemzeti kommunikációs koordinátor elérhetőségét, aki kapcsolattartó pontként fog szolgálni a Bizottság és a többi tagállam felé. A hatóságoknak ezeket az információkat a szociális klímaterv jóváhagyását követően a lehető leghamarabb rendelkezésre kell bocsátaniuk.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_en.

d) ***Az európai szinten folytatott horizontális kommunikációs tevékenységek***

A Bizottság végezni fog tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket az Alaphoz, valamint az elért eredményekhez kapcsolódóan. Ezek a tevékenységek – adott esetben és a nemzeti hatóságok egyetértésével – magukban foglalhatnak a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal, valamint az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak az érintett tagállamban működő képviseleti irodáival közösen folytatott kommunikációs tevékenységeket (a Szociális Klímaalapról szóló rendelet 23. cikkének (3) bekezdése).

A Bizottság és a tagállamok kommunikációs erőfeszítései közötti összehangolt megközelítés biztosítása érdekében a Bizottság a következőket hozza létre:

— a Szociális Klímaalappal foglalkozó honlap. Ez többek között tartalmazza majd az Alapra vonatkozó általános információkat, az egyes tagállamok által jóváhagyott szociális klímatervre való hivatkozást és annak részleteit (ideértve a Bizottság jóváhagyását követően magát a tervet is), a szociális klímatervek végrehajtásáért felelős tagállami hatóságok jegyzékét, valamint az intézkedésekkel és beruházásokkal kapcsolatos bevált gyakorlatokkal foglalkozó alszakaszt. A Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a külön erre a célra létrehozott említett honlapot és az azon szereplő valamennyi releváns nyilvános információt,

— a nemzeti kommunikációs koordinátorok hálózata a bevált gyakorlatok megosztása és közös kommunikációs tevékenységek szervezése érdekében. A Bizottság találkozókat szervez a hálózattal, és digitális környezetet hoz létre az információcseréhez.

A vonatkozó közös mutatók jegyzéke támogatható intézkedésenként és beruházásonként (a Szociális Klímaalap 8. cikkében meghatározottak szerint)

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet IV. melléklete közös mutatókat határoz meg, és előírja, hogy amennyiben egy tagállam szociális klímaterve nem tartalmaz valamely mutatóhoz hozzájáruló intézkedéseket vagy beruházásokat, a tagállam a „nem alkalmazható” megjegyzést tüntetheti fel. E tekintetben az alábbi táblázat meghatározza, hogy a IV. mellékletben felsorolt mely közös mutatók tekinthetők relevánsnak az egyes intézkedés- vagy beruházástípusok szempontjából a Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet 24. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kétévenkénti eredményjelentés céljából. Ha egy tagállam szociális klímaterve olyan intézkedést vagy beruházást tartalmaz, amely az azonosított intézkedés-/beruházástípusok körébe tartozik, információkat kell gyűjtenie az alább megjelölt közös mutató(k)ról, és kétévenkénti eredményjelentéseiben fel kell tüntetnie a közös mutató(k) felé tett előrehaladást mérő vonatkozó adatokat.

Épületágazati komponens	3. kimeneti mutató	4. kimeneti mutató	5. kimeneti mutató	6. kimeneti mutató	7. kimeneti mutató	8. kimeneti mutató	9. kimeneti mutató	10. kimeneti mutató
	A kiszolgáltatott helyzetű háztartások száma	Épületek száma – mélyfelújítás	Alapterület (mélyfelújítás)	Épületek száma (egyéb energetikai felújítás)	Alapterület – egyéb energetikai felújítás	A lecserélt fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtőberendezések száma	Megújuló energia termelése céljából létesített addicionális kapacitás (MW)	Megújuló energia termelése céljából létesített addicionális kapacitás (egység)
a) épületek felújítása	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
b) a megfizethető és energiahatékony lakhatáshoz, többek között a szociális lakhatáshoz való hozzáférés	x					(x)	(x)	(x)
c) az épületek fűtésének és hűtésének villamosítás révén történő dekarbonizációja	x					(x)	(x)	(x)
d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása	x							
e) megfizethető energiahatékonysági megoldások és megfelelő finanszírozási eszközök az Alap szociális céljaival összhangban	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Magyarázat: Az (x)-szel jelölt közös mutatók esetében a tagállamoknak és a Bizottságnak eseti alapon meg kell állapodniuk arról, hogy mely intézkedések – ha vannak ilyenek – nem járulnak hozzá az adott mutatóhoz, és melyeket nem kell jelenteni a kétévenkénti eredményjelentésben.

(*) Csak a mélyfelújításon átesett épületek esetében. Pontosításként, bár az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv (2. cikk (20) bekezdés) értelmében a „mélyfelújítás” olyan felújítás, amely kibocsátásmentes épületszintet eredményez, előfordulhat, hogy a kibocsátásmentes épületek elérését célzó felújítások nem mindig valósíthatók meg. A primerenergia-felhasználás 60 %-os csökkentése ezért a szociális klímatervek kidolgozása és végrehajtása céljából végzett mélyfelújításnak is tekinthető.

(**) Csak az egyéb energetikai felújításon átesett épületek esetében.

Épületágazati komponens	11. eredménymutató	12. eredménymutató	13. eredménymutató	14. eredménymutató	15. eredménymutató	16. eredménymutató	17. eredménymutató
	A kiszolgáltatott helyzetű háztartások számának csökkentése (%)	Az üvegházhatású-gáz-kibocsátás csökkenése az épületágazatban	Az energiaszegény-ségben élő háztartások számának csökkenése (%)	Megtakarítás az éves primerenergia-fogyasztásból (MWh/év)	Megtakarítás az éves primerenergia-fogyasztásból (kWh/m²)	Megtakarítás az éves végsőenergia-fogyasztásból (kWh/m²)	Megtakarítás az éves primerenergia-fogyasztásból (MWh/év)
a) épületek felújítása	x	x	x	x	x	x	x
b) a megfizethető és energiahatékony lakhatáshoz, többek között a szociális lakhatáshoz való hozzáférés	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
c) az épületek fűtésének és hűtésének villamosítás révén történő dekarbonizációja	x	x	x	x	x	x	x
d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása							
e) megfizethető energiahatékonysági megoldások és megfelelő finanszírozási eszközök az Alap szociális céljaival összhangban	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Magyarázat: Az (x)-szel jelölt közös mutatók esetében a tagállamoknak és a Bizottságnak eseti alapon meg kell állapodniuk arról, hogy mely intézkedések – ha vannak ilyenek – nem járulnak hozzá az adott mutatóhoz, és melyeket nem kell jelenteni a kétévenkénti eredményjelentésben.

(*) Ezek a mutatók csak az épületek új célra történő felhasználására vonatkoznak (új épületek építésére nem).

Közúti közlekedési komponens	20. kimeneti mutató	21. kimeneti mutató	22. kimeneti mutató	23. kimeneti mutató	24. kimeneti mutató	25. kimeneti mutató	26. kimeneti mutató	27. kimeneti mutató	28. kimeneti mutató
	A kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók száma	A megvásárolt kibocsátás-mentes járművek száma	A megvásárolt alacsony kibocsátású járművek száma	A megvásárolt kerékpárok száma	A töltőpontok és az elektromos töltőpontok száma	Csökkentett árú vagy ingyenes menetjegyek a tömegközle-kedésben (felhasználók száma)	A megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos további megoldások (felhasználók száma)	A megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos további megoldások (egység)	Támogatott célzott kerékpáros-infrastruktúra (km)
d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása	x								

Közúti közlekedési komponens	20. kimeneti mutató	21. kimeneti mutató	22. kimeneti mutató	23. kimeneti mutató	24. kimeneti mutató	25. kimeneti mutató	26. kimeneti mutató	27. kimeneti mutató	28. kimeneti mutató
	A kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók száma	A megvásárolt kibocsátás-mentes járművek száma	A megvásárolt alacsony kibocsátású járművek száma	A megvásárolt kerékpárok száma	A töltőpontok és az elektromos töltőpontok száma	Csökkentett árú vagy ingyenes menetjegyek a tömegközle-kedésben (felhasználók száma)	A megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos további megoldások (felhasználók száma)	A megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos további megoldások (egység)	Támogatott célzott kerékpáros-infrastruktúra (km)
f) kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek és kerékpárok, elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
g) megfizethető és hozzáférhető tömegközlekedés (…), igény szerinti fenntartható mobilitás, megosztott mobilitási szolgáltatások és aktív mobilitási lehetőségek.	x					(x)	(x)	(x)	

Magyarázat: Az (x)-szel jelölt közös mutatók esetében a tagállamoknak és a Bizottságnak eseti alapon meg kell állapodniuk arról, hogy mely intézkedések – ha vannak ilyenek – nem járulnak hozzá az adott mutatóhoz, és melyeket nem kell jelenteni a kétévenkénti eredményjelentésben.

	29. eredménymutató	30. eredménymutató	31. eredménymutató
	A kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkentése (%)	A közlekedési szegénységben élő háztartások számának csökkenése (%)	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenése a közúti közlekedésben
d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása			
f) kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek és kerékpárok, elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra	x	x	x
g) megfizethető és hozzáférhető tömegközlekedés (…), igény szerinti fenntartható mobilitás, megosztott mobilitási szolgáltatások és aktív mobilitási lehetőségek.	x	x	x

Emellett a mikrovállalkozások esetében	33. kimeneti mutató	34. eredménymutató
	A kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások száma	A mikrovállalkozások számának csökkenése (%)
a) épületek felújítása	(x)	(x)
b) a megfizethető és energiahatékony lakhatáshoz, többek között a szociális lakhatáshoz való hozzáférés		
c) az épületek fűtésének és hűtésének villamosítás révén történő dekarbonizációja	(x)	(x)
d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása	(x)	(x)
e) megfizethető energiahatékonysági megoldások és megfelelő finanszírozási eszközök az Alap szociális céljaival összhangban	(x)	(x)
f) kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek és kerékpárok, elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra	(x)	(x)
g) megfizethető és hozzáférhető tömegközlekedés (…), igény szerinti fenntartható mobilitás, megosztott mobilitási szolgáltatások és aktív mobilitási lehetőségek.	(x)	(x)

Magyarázat: Az (x)-szel jelölt közös mutatók esetében a tagállamoknak és a Bizottságnak eseti alapon meg kell állapodniuk arról, hogy mely intézkedések – ha vannak ilyenek – nem járulnak hozzá az adott mutatóhoz, és melyeket nem kell jelenteni a kétévenkénti eredményjelentésben.

Ideiglenes közvetlen jövedelem-támogatás (DIS)	36. kimeneti mutató	37. kimeneti mutató	38. eredménymutató	39. eredménymutató
	Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásban részesülő kiszolgáltatott helyzetű háztartások száma	Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásban részesülő kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók száma	Az egy kiszolgáltatott helyzetű háztartásra eső átlagos ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás (euró)	Az egy kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóra eső átlagos ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás (euró)
2. cikk – Közvetlen jövedelemtámogatást nyújtó intézkedések	x	x	x	x

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a közös mutatókra vonatkozó pontos adatok gyűjtése nem valósítható meg. Ilyen esetekben a tagállamok javaslatot tehetnek arra, hogy a pontos adatgyűjtés megvalósíthatatlanságának egyértelmű indokolásán, valamint a Bizottsággal előzetesen egyeztetett megbízható becslési módszertanon alapuló becslésekről készítenek jelentést.

II. MELLÉKLET

Sablon a 20. cikk (1) bekezdése szerinti kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozathoz

Alulírott(ak), (vezetéknév/vezetéknevek, utónév/utónevek, beosztás(ok) vagy feladatkörö(k)), a(z) XXX-ra/-re (CCI-szám) vonatkozó szociális klímaterv vezetői nyilatkozatainak aláírására kijelölt hatóság vezetője/vezetői

a(z) XXX-ra/-re vonatkozó szociális klímaterv XXX XX-XX-től YY-YYYY-ig terjedő időszakban történő végrehajtása alapján, saját megítélésem/megítélésünk és a kifizetési kérelem Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjában rendelkezésemre/rendelkezésünkre álló valamennyi információ alapján, ideértve a VV-VV-VVV-től ZZ-ZZ-ZZZZ-ig terjedő időszakra vonatkozóan a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekben szereplő kiadásokkal kapcsolatban elvégzett irányítási ellenőrzések és ellenőrzések eredményeit,

és figyelembe véve az (EU) 2023/995 rendelet szerinti kötelezettségeimet/kötelezettségeinket

kijelentem/kijelentjük, hogy:

a) a kifizetési kérelmekben szereplő információk az (EU) 2023/995 rendelet 20. cikkének megfelelően formailag megfelelőek, pontosak és hiánytalanok;

b) a teljes mértékben elért célértékek és mérföldkövek megvalósítása érdekében felmerült kiadások megfelelnek az alkalmazandó jognak, és azokat a tervezett célra használták fel;

c) az érintett tagállam nem vonta vissza a korábban kielégítő módon megvalósított mérföldkövekhez és célértékekhez kapcsolódó intézkedéseket.

Megerősítem/megerősítjük, hogy a végső ellenőrzési és kontrolljelentésekben a korábbi kifizetési kérelmekkel kapcsolatban feltárt szabálytalanságokat megfelelően kezelik. Megerősítem/Megerősítjük továbbá, hogy a jogszerűséget és szabályszerűséget illetően folyamatban lévő vizsgálat tárgyát képező célértékek vagy mérföldkövek a vizsgálat lezárultáig kikerültek a kifizetési kérelmekből, és egy későbbi számviteli évben benyújtandó kifizetési kérelemben szerepelhetnek.

Megerősítem/Megerősítjük továbbá, hogy a terv mutatóira, mérföldköveire és előrehaladására vonatkozó adatok megbízhatóak.

Megerősítem/Megerősítjük egyszersmind, hogy eredményes és arányos csalásellenes intézkedések kerültek bevezetésre, amelyek figyelembe veszik az e tekintetben azonosított kockázatokat.

Végezetül megerősítem/megerősítjük, hogy nincs tudomásom/tudomásunk nyilvánosságra nem hozott reputációs ügyről a program végrehajtásával kapcsolatban.

III. MELLÉKLET

Kommunikáció és láthatóság – 23. cikk

Az európai embléma (a továbbiakban: az embléma) felhasználása és technikai jellemzői

1.1. Az emblémát kiemelt helyen kell feltüntetni a művelet végrehajtásával kapcsolatos, a nyilvánosságnak vagy a résztvevőknek szánt valamennyi kommunikációs anyagon, például nyomtatott vagy digitális termékeken és weboldalakon, ideértve azok mobil verzióit.

1.2. „**Az Európai Unió – Szociális Klímaalap támogatásával**” szöveget teljes egészében ki kell írni és az embléma mellett kell elhelyezni.

1.3. Az emblémával együtt használt betűtípus az alábbiak bármelyike lehet: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana vagy Ubuntu. Dőlt vagy aláhúzott változat, illetve effekt hozzáadása tilos.

1.4. A szöveg nem helyezhető el úgy az emblémához képest, hogy bármilyen módon zavarja az emblémát.

1.5. A használt betűméretnek arányosnak kell lennie az embléma méretével.

1.6. A betűszín a háttértől függően Reflex Blue, fekete vagy fehér lehet.

1.7. Az embléma nem módosítható és nem egyesíthető semmilyen más grafikus elemmel vagy szöveggel. Ha az emblémán túlmenően más logókat is megjelenítenek, akkor az emblémának – szélességét vagy magasságát tekintve – legalább ugyanolyan méretűnek kell lennie, mint a többi logó közül a legnagyobbnak. Az emblémán kívül semmilyen más vizuális azonosító vagy logó nem használható az uniós támogatás kiemelésére.

1.8. Ha ugyanazon a helyszínen ugyanazon vagy különböző finanszírozási eszközökből támogatott több műveletre kerül sor, vagy ha ugyanazon műveletre később további finanszírozást nyújtanak, elegendő egy plakettet vagy hirdetőtáblát kihelyezni.

1.9. Az emblémára vonatkozó grafikai szabványok és a szabványos színek meghatározása a következő:

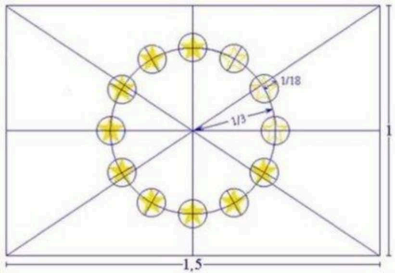
A. AZ EMBLÉMA LEÍRÁSA

Az égszínkék háttér előtt 12 aranyszínű csillag kört alkot, amely Európa népeinek egységét jelzi. A csillagok száma nem változik, mivel a tizenkettes szám a tökéletesség és az egység jelképe.

B. A CÍMER LEÍRÁSA

Azúrkék mezőben 12 ötágú aranysárga csillag, amelyek csúcsai nem érnek össze.

C. MÉRTANI LEÍRÁS

Az embléma kék színű, téglalap alakú zászló, amelynek hossza magasságának másfélszerese. A tizenkét aranysárga csillag egymástól egyenlő távolságra, egy láthatatlan kör kerületén helyezkedik el, amelynek középpontja egybeesik a téglalap átlóinak metszéspontjával. A kör sugara a zászló magasságának egyharmada. Mindegyik csillag ötágú, és az egyes csillagok csúcsai egy-egy láthatatlan kör kerületén helyezkednek el, amelynek sugara a zászló magasságának 1/18-a. A csillagok függőlegesen állnak, azaz egyik csúcsuk felfelé mutat, két águk pedig egy láthatatlan vonal mentén a zászló magasságvonalára merőleges helyzetben áll. A körben a csillagok az óra számlapján található órajelölések helyét foglalják el. Számuk nem változik.

D. SZABVÁNYSZÍNEK

Az embléma a következő színeket tartalmazza: a téglalap felülete PANTONE REFLEX BLUE; a csillagok PANTONE YELLOW

E. NÉGYSZÍNNYOMÁS

Négyszínnyomás használata esetén a két szabványszínt a négyszínnyomás négy színének használatával kell előállítani.

A PANTONE YELLOW szín a „Process Yellow” elnevezésű szín 100 %-os használatával nyerhető.

A PANTONE REFLEX BLUE pedig 100 % „Process Cyan” és 80 % „Process Magenta” keverésével állítható elő.

Internet:

A webpalettán a PANTONE REFLEX BLUE az RGB: 0/51/153 (hexadecimálisan: 003399) színárnyalatnak felel meg, a PANTONE YELLOW pedig az RGB: 255/204/0 (hexadecimálisan: FFCC00) színárnyalatnak.

ELŐÁLLÍTÁSA MONOKRÓM ELJÁRÁSSAL

Ha csak fekete színnel dolgozunk, a téglalapot feketével keretezzük be, és fehér alapon fekete csillagokat helyezzünk el benne.

Ha csak kék színnel dolgozunk (Reflex Blue), akkor a háttér 100 %-ában a kék színt használjuk, míg a csillagok fehér negatívok legyenek.

ELŐÁLLÍTÁS SZÍNES HÁTTÉRREL

Ha elkerülhetetlen, hogy színes háttérrel dolgozzunk, akkor helyezzünk fehér keretet a téglalap köré, ahol a keret szélessége a téglalap magasságának 1/25-e.

Az európai embléma harmadik felek által történő felhasználásának elveit az európai embléma harmadik felek által történő felhasználásáról az Európa Tanáccsal kötött igazgatási megállapodás határozza meg (HL C 271, 2012.9.8., 5. o.).

2. A 49. cikk (6) bekezdésében említett, szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos engedély legalább az alábbi jogokkal ruházza fel az EU-t:

2.1. belső felhasználás, azaz a kommunikációs és láthatósági anyagok sokszorosítása, másolása és rendelkezésre bocsátása az uniós intézmények és ügynökségek, a tagállami hatóságok, valamint alkalmazottaik számára;

2.2. a kommunikációs és láthatósági anyagok sokszorosítása mindenféle eszközzel és formában, részben vagy teljes egészében;

2.3. a kommunikációs és láthatósági anyagok megismertetése a nyilvánossággal, mindenféle kommunikációs eszköz útján;

2.4. a kommunikációs és láthatósági anyagok (valamint másolataik) mindenféle formában történő nyilvános terjesztése;

2.5. a kommunikációs és láthatósági anyagok tárolása és archiválása;

2.6. a kommunikációs és láthatósági anyagokkal kapcsolatos jogok harmadik feleknek történő továbbadása.

RÖVIDÍTÉSEK ÉS RÖVID CÍMEK

Közös rendelkezésekről szóló rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

DNSH-elv – A környezeti célkitűzésekben történő, az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke értelmében vett jelentős károkozás elkerülését célzó elv.

Energiahatékonysági irányelv – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1275 irányelve az épületek energiahatékonyságáról (HL L, 2024/1275, 2024.5.8.).

Uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv – Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

ETS2 – Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló, 2023. május 10-i (EU) 2023/959 európai parlamenti és tanácsi irányelv IVa. fejezetében foglalt, az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelmi rendszer (HL L 130., 2023.5.16., 134. o.).

Költségvetési rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509., 2024.9.26.).

Alap, SCF – Szociális Klímaalap.

Általános csoportmentességi rendelet – A Bizottság 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

Irányítási rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

MFF – többéves pénzügyi keret.

Terv(ek), SCP-(ek) – szociális klímaterv(ek).

RRF-ről szóló rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

A Szociális Klímaalap létrehozásáról szóló rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).

Taxonómiai rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 1. o.).